№ 23. Treschdeen, 4. Junijâ. 1897.

Jsnahk weenreis nedelâ.

Makfâ, Jelgawâ fanemot: par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makfâ, pahr pastu peesuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekspedizija: Jelgawâ, J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihsern eelâ № 22.

Redakzijas adrese: Jelgawâ, Salajâ eelâ № 2.

Latweeschu Awises.

Sludinajumus nem preti: Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantorî, Kangihsern eelâ № 22; Rihgâ: Hoerschelmana kga grahm. bodê, Wehwern eelâ № 6 un J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Maksa par sludinajumeem: 8 kap. par sihku raksti rindinu, preekschpusê 20 kap.; pahrtulkoschana if sweschahm walodahm par brihwu.

„Latw. Aw." war apstellet:
Jelgawâ: J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihsern eelâ № 22. — **Leepajâ:** Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platscha; Sihmana Ruhjes gr. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahnuscha eelâ № 36 un pee M. Petersona. — **Bauskâ:** Steina kga apteekâ un Ed. Drengera k. bodê. — **Talsôs:** J. Hirschmana k. un H. Towa k. grahm. bodê. — **Kuldigâ:** Ferd. Besthorna k. grahm. bodê. — **Wentspilî:** Th. G. Antmana k. grahm. bodê. — **Dobelê:** J. Dawidofska k. un E. Baldrina k. bodês. —

76. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstellet:
Saldû: Fr. Kruhmina k. grahm. bodê un pee A. A. Ringait-Wehjsch. — **Rihgâ:** W. F. Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hoerschelmana k. grahm. bodê, Wehwern eelâ № 6; J. E. C. Kapteina k. grahm. bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10. — **Eeksch- un ahrsemê:** Rudolfa Mosses k. wisâs ekspedizijâs. — **Walmeerâ:** Trey'a k. grahm. bodê. — **Walkâ:** M. Rudolfa kga grahm. bodê. — **Bes tam: pee zeen. mahzitajeem** — tiklab **Widsemê,** kâ ari **Kursemê.**

Kahdi wahrdi skolneeku un skolneetschu wezakeem.

Sawas skolas leezibas par pagahjuscho skolas gadu sanehmuschi, skolas behrni un dodahs gan ar preezigahm gan ar nosskumuschahm sejahm mahjup. Puhledamees, nakti meegu neguledami, daschi wezaki zereja, ka dehls jeb meita pahrnesihs skolas gadam beidsotees labu leezibu uf mahjahm, bet deewamschehl daschs labs ir sawâs zeribâs wihlees. Dascha tehwa zeribahm bij dibinats pamats, jo lihds schim dehls jeb meita arweenu pahrnesa labu leezibu. Kadehl gan nu tahda pahrwehrschanahs?

Redseet, wezaki, juhs, sawus mihlukus uf pilsehtu skolahm wesdami, arweenu meklejeet tos nodot wislehtakôs kortelôs. Un teescham semkopjeem gruhti nahkahs, wisus isdewumus preeksch mahjas wajadsibahm segt un bes tam wehl daschus simtus atlizinat sawu behrnu skoloschanai. Tadehl lehtums wineem swariga leeta ari pee korteku ismekleschanas. Bet tà jau paruna saka: kas lehti pehrk, tas dahrgi samaksâ. Pilsehtâs ir daschadas pensijas un korteki preeksch skolas behrneem. Daudz korteku turetaji no tam ween dsihwo un ir tadehl daschâ sinâ pilnigi no saweem pensionareem atkarigi. Ja korteka turetajs jeb turetaja ustizetos skolas behrnus kà peenahkahs, stingri usrauga, tad skolas behrni allasch ar to nemeerâ, suhdsahs pee saweem wezakeem, ka esot slikts ehdeens, ka teekot trauzeti pee mahzischanahs u. t. j. pr. Wezaki, tizedami sawu behrnu suhdsibahm, tuwaki nepahrleezinadamees un ari daudzkahrt pahrleezinatees newaredami tahkuma dehl, isnem sawu behrnu no wezà korteka un nodod zitur. Korteku turetaji, redsedami, ka zaur stingru usraudsibu war maises awots issikt, palaisch groschus ehrtaki un pat dod pilnigi brihwu waku saweem skolneekeem un skolneezehm. Saprotams, ka schis pahrmetums newar uf wiseem sihmetees. —

Tahdôs kortelôs, kur skolneeki un skolneezes ir bes jebkahdas stingrakas usraudsibas, mehdz sapulzetees puikas un meitenes no wiswisadeem kortelеem. Tahdi bes usraudsibas esoschi skolas behrni eepasihstahs skolas laikâ starpbrihschôs ar ziteem un usaizina winus pee sewis zeemâ. Kopâ sanahkuschi gan puikas, gan meitenes, un sahk treekt par wiswisadahm leetahm, kas nepeeder pee skolas un ko jaunahm galwinahm gruhti nahkahs pilnigi saprast. No ziteem eejuhsminati un paschi eekarsuschi, tee mahjâs pahrnahkuschi sahk pahrdomat to, ko dsirdejuschi pee sawa skolas beedra, un arweenu wairak aismirst sawu usdewumu, kadehl tehws, mahte winus skolâ suhtijuschi. Skolas leetas wini usluhko par sahnu leetahm un nu tikai lihds wehlai naktij domà un lasa par jautajumeem, kas nebuht nesihmejahs uf skolu un schejeenes dsihwes wajadsibahm. Nodarbodamees ar daschadahm blehnu un mahnu mahzibahm, wezakee sehni sawâ pahrspihletâ paschapsinâ eedomajahs esam leeli wihri, sawu nesskoloto tautas brahku aplaimotaji. Wini neween paschi laiku welti isschkehrsch, padodamees wisadeem murgeem, bet brihwdeenâs uf semehm mahjâs pahrbraukuschi, ari tur ahlejahs un rauga sawas gudribas pasihstamu starpâ isplatit. Pa leelakai dalai gan puiku un meitenu ahleschanos ne-eewehro, bet deemschehl ir ari tahdi, kas, paschi domat neprasdami, apbrihno sehnu augsto gudribu. Daschs tehws pee sewis nopreezajahs: ekur man gudrs dehls, ekur man gudra meita! Sinams, ir ari daudz tahdu wezaku, kam ne jaussmas naw no ta, ko behrni dara. Jo daschi skolneeki, nogisdami, ka pee saweem wezakeem un pasihstameem neka nepanahks, waj ja daudz, kahdu sauju schagaru, zeesch klusu.

Kahds nu ir tahdu nepeeauguschu pasaules aplaimotaju liktens skolâ. Kà jau minets, wini wairs nezenschahs ispildit sawu leelako usdewumu, kahdus pahri gadus wehl kà nebuht kukahs un tad — top issweesti no skolas, tadehl ka wini newar ziteem beedreem lihdz tikt. To teesu jo wairak nodarbodamees ar wisadeem wineem wehl nesaprotameem pat kaitigeem raksteem un grahmatahm un sahkdami ari jau sawâ dsihwê turetees pehz „jaunajeem" usskateem, wini daschkahrt sahk garigi un meesigi nowahrgt un panihkt. Tadehl daschs labs no scheem noschehlojamajeem jauneekeem pasihstams jau no panihkuschâ ahrigà isskata, pee kam tad peebeedrojahs palaidniba apgehrbâ, wispahr neglihta isneschanahs, uskrihtoscha, pat peedausiga usweschanahs atklahtâs weetâs un isrihkojumôs, nelaipna, nepeeklahjiga istureschanahs swescheem pretim un tamlihdsigi untumi, zaur kureem jaunee wehja grahbschki grib rahdit, ka wini ir kas sewischks.

Wehl behdigaks ir winu tahkakais liktens, kad wini no skolas isslehgti. Daschi wehl kahdu laiku blandahs pa pilsehtu, wezakus maldinadami, tos peekrahpdami un apmelodami; wini wezakeem pretim ne-atsihstahs, ka no skolas issweesti, sanem no wezakeem pat skolas naudu un usdsihwo saki ar saweem draugeem. Daschs pahrzeko uf zitu pilsehtu un ismehgina sawu laimi tur kahdâ skolâ, kur winus pehz ne-ilga laika sagaida tahds pat liktens, kà eepreekschejâ. Kas no tahdeem lai galu galà isnahk? Wini top par gruhtu nastu saweem wezakeem, lihdszilwekeem un ne masak sew pascheem. Skolà nekahdas teesibas ne-eeguwuschi, wini dsihwes zihninà newar stahtees blakus ziteem un arween jo wairak grimst uf leju. Daschs wehl laikâ atsihst, ka staigajis nepareisu zeku un atgreeschahs atkal uf pareisà; daschs gan atsihst, ka nomaldijees no ihstà zela, bet newar wairs pareiso atrast, gan aiz stingras gribas truhkuma, gan aiz nespehjas sarant wisas saites ar wezeem draugeem; daschs eet pilnigi bojâ.

Bet ko lai pret scho sehrgu dara? Kà lai wezaki aissargà sawus behrnus no tahdas samaitaschanas?

Wiseem wezakeem, kas behrnu uf pilsehtu wed, schinis laikôs wajag labi pahrdomat, ka rokâs tee sawu behrnu nodod. Skolas gadam sahkotees, wisôs laikrakstôs zaur sludinajumeem peedahwà kortelus. Daschs tehws, kam naw nekahdu pasihstamu pilsehtâ, zitadi nemahk korteli useet, kà tikai awisi palihgâ nemot. Luhk, te nu ir tà wahrigà weeta, kur isschkirahs, waj ikkatru reisi tahdâ zelâ pareiso korteli atrod. Newajadsetu wis gadâ pahri desmit rubku taupit, ja jau behrnu augstakâ skolâ raida. Jo wairak par korteli maksahs, jo labaks tas allasch buhs. Jr ari lehtaki korteki, kas kreetni; bet winus wajag sinat. Tadehl pehz manahm domahm wezakeem, ja wineem pascheem naw labi korteki sinami, wajadsetu greestees pee skolu skolotajeem. Gan nebuhs neweenas augstakas skolas, kur ne-atradihs kahdu skolotaju, kas prot latwisku un kas sasinà ar ziteem skolotajeem warehs usrahdit labus kortelus, ikkatram pehz wina eespehjas. Turklaht wezakeem wajadsetu korteku turetajeem peekodinat, lai tee wisu par winu behrnu usweschanos wezakeem atstahsta un neka neslehpj. Ja behrni pahrnes mahjâs sliktas skolas leezibas, tad wezakeem newajag taupit puhlinus, bet braukt uf pilsehtu un apklauschinatees pee skolas waldes pehz eemesleem.

Ar to nu es waretu sawu rakstu beigt, bet es beigâs wehl gribetu issazit wehleschanos, kaut schis mans aisrahdijums, ja eespehjams, nahktu par labu wiseem wezakeem, kas sawus behrnus pilsehtâs skolâs raida. Tadehl lai wisi, kam muhsu jaunà paaudse ruhp, un it sewischki muhsu draudzes gani beedina wezakus no breesmahm, kas winu behrneem pilsehtâ war usbrukt. Man schkeet, mahzitajeem deretu katru tehwu, kas ussahk sawu behrnu uf pilsehtu skolâ suhtit, ataizinat pee sewis un tam pasneegt wisadus derigus padomus. Ikkatram mahzitajam pee tam ir ari sawa interese, jo ja kahds no wina draudzes lozekku behrneem pilsehtu skolâs samaitats, tad tas ari raudsihs mahjâs pahrnahzis nesahli iskaisit sawu pasihstamu starpâ un sajaukt lauschu prahtus ar wisadahm blehnu mahzibahm.

Wezaki! Usraugeet labi sawus behrnus un eseet arween par wineem nomodâ. Neweens lai nedomà: schee wahrdi newar sihmetees uf manu behrnu, manejs jau tahds nepaliks, winsch ir tahds rahms tahds tschakls un paklausigs. Nekaunjatees maldinatees no sawu behrnu gudribas, audzineet tos tàpat, kà juhs eseet audzinati no saweem wezakeem, deewabijaschanà un paklausibà! xy.

Padomi teesu leetàs.

1. jautajums. Waj buhtu wajadzigs makfat fodu par to, ka netapa leetota schtempelmarka preeksch luhguma raksteem, eesneegteem pasta waldehm jeb pasta kantoru preekschneekeem? Zik leels tas fods waretu buht, ja tas likumigi, ka rakstitajs kriht fodâ? Waj uf tahdeem luhguma raksteem schtempelmarkas maz wajadzigas? J.

Atbilde. Waj pasta waldei eesneegtais luhguma raksts peeder pee teem, kas no schtempeku nodokka swabadi, to newaram nosazit, tadehl ka waizatajs naw minejis, kahds luhguma rakstam faturs. Schtempeku nodokka likuma 72. artik. 192. punktà (1893. gada isdewumà) usskaititi wisi tee eesneegumi pasta waldehm, kas no schtempeku nodokka atswabinati. Ja schtempelmarka ari bijusi wajadziga, no foda tomehr newar buht runas. Eesneegumu tikai atstahj ne-eewehrotu, kamehr schtempelmarku apgahdà (ta pascha likuma 88. art.).

2. jautajums. Waj snotu, kas nesaimneeko pehz sawa seewas tehwa pagehrejumeem, war peespeest bez jebkahdas atlihdzibas atstaht sawas mahjas, kas norakstitas uf wina seewas wahrda? Noraksta nekahda naw, ka man buhtu jadara pehz seewas tehwa gribas un, ja tas nenoteek, mahjas ja-atstahj. Mahjas atronahs Kursemê. E.

Atbilde. Wihrs pahrwalda sawas seewas mantibu. Winsch pee tam rihkojahs pilnigi patstahwigi un seewas tehws tur winam neko newar pawehlet. Ja winsch mantibu slikti pahrwalda, tad winam pahrwaldibu war atnemt, bet tikai pehz tam, kad seewa winu pee teesas suhdzejusi un teesa taisijusi tahdu spreedumu.

No ahrsemehm.

Wahzijà negrib prahti aprimt polizejas komisara v. Tauscha prahwas dehl. Puslihdz weenbalsigi atsihst, ka teesai wajadzejis v. Tauschu attaisnot, tadehl ka truhzis peerahdijumu. Tatschu daudzi par newainigu winu netura un saschutums ir leels par politiskahs polizejas rihkoschanos wispahr. Ari keisars ir pagehrejis sihkas sinas par prahwas gaitu un issazijees, ka politiskà polizeja pamatigi jarewidê un ihpaschi uf tam jaskatahs, ka par schihs polizejas eerehdneem nahktu tikai goda wihri, bet newis daschadi lihdzeji un musinataji. — Pa to starpu walodas par walsts sekreteera v. Marschala gaidamo atkahpschanos top jo deenas jo stiprakas. —

Anglija naigi ween sagatawojahs uf kehnineenes Wiktorijas 60 gadu waldibas swehtkeem, kuru leelakà deena buhs 8. (20.) Junijs, kad kehnineene Wiktorija eenehmusi Anglijas troni. Kà jau parasts, scheem swehtkeem par godu zels ari wisadus peeminekkus, un tè nu ar godbijibu jamin,

Paspahrnê.

Turzija.

Turzija un atkal Turzija! Par to ween dsirdam un lasam jau kahdus 3 gadus no weetas. Weena breesmu sina nahk pehz otras, sazel ihgnumu, schehlabas, ilgoschanos pehz kahrtibas nodibinaschanas schinî tumschajà Eiropas kaktâ, bet — wisi paleek pa wezam. Dsirdam tikai wahrdus un rakstus, bet ne darbus . . . Un pa to laiku kriht Eiropas leelwalstju aisstahwju preekschà tuhkstoscheem Armenu, simteem Kreteeschu! Pateesi, kauna leeta, ka muhsu 19. gadu-simtena beigâs stahw un pastahw tahda walsts! Bet ko lai dara: politiskee apstahkli tapuschi taisni schimbrihscham tahdi, ka, tikliidz kahda leelwalsts mehginatu ar apbrunotu roku Turzijas nomahktos kristigos aisstahwet, winu dehlu asinis, winu seewu un meitu goda taupischanu atreebt, tad mestos zitas walstis starpâ un — wispahrigais Eiropas karsch, schis karsch, no ka wisi tà baidahs, tas tad buhtu kahjâs. Austruma semês Eiropas leelwalstim tik daudz sawu ihpaschu interescha, tur tik daudz trekna kumosu, kuru katra labpraht wehletos preeksch sewim un ne par ko nenowehletu ar labu prahtu zitai walstij, ka meera usturescha nas dehl labak pazeesch breesmu darbus Turzijas robeschâs, nekà ussahk karu, kursch nestu paschu pawalsneekeem wehl daudz leelaku postu. — Ikkatris prahtigs zilweks sapratihs, ka gudra walsts zitadi newar isturetees. Un tomehr radahs walstina, kura ne-eewehrodama sawu wahjibu, sawu naudas truhkumu un sliktu kara spehku, wismaz ne-isweizigus kara wadonus, ussahka ar Turziju karu sawu tizibas brahlu aisstahweschanas labâ, lai gan, taisnibu sakot, winas kara sahkschanas ihstais eemesls bija godkahriba, zenschanahs zelt uf Turzijas walsts drupahm jaunu Bizantinijas leelwalsti tahs weetà, kuru Turki preeksch kahdeem 500 gadeem isnihzinaja. Schi pahrdroschà walstina bija Greekija. Zeen. lasitaji sin, kà winai isgahja.

Tà sauktais austruma jautajums naw zaur Greeku-Turku karu netik ween tapis weenkahrschaks, bet turpretim wehl jo wairak fareschgijees un uf wina isschkirschanu meera zelà tagad gandrihz masak zeribu nekà agrak, tadehl ka zaur kara uswarahm Turki palikuschi koti lepni un usputtigi, lai ari schi spariba stipri ween lihdzinahs teem laboschanahs azumirkleem, kuri mehdz cerastees ihsi preeksch zilweka mirschanas. — —

Wesela tautas mirschana, winas walsts patstahwibas isnihzinaschana — zik breesmigi to eedomatees! Naw brihnums, ka Turki fazelahs pret sawu politisko nahwi, ka tee tagad brunojotees pret Eiropas leelwalstju nospreestahm reformahm! Un tomehr, tomehr, wiss winu walsts eekschejais sastahws, wisas maschinas dakinas tà satrunejuschas un sabojatas, ka paschai tautai buhtu labaki, ja wina nahktu sem zitas, kahrtigas waldibas! — —

Zik warena bij turpretim Turku pagahtne! Wesela, stipra, spehka un dsihwibas pilna kalnu tauta nahza no Widus-Asijas klajumeem uf Mas-Asiju un Eiropu. Neweena no tautahm un walstim, kas zelà gadijahs, nespehja apturet winu welschanos uf wakareem. Weens tronis pehz otra, weena pilsehta pehz otras krita to rokâs, lihdz komehr 1453. gadâ kriht ari lepnà Konstantinopole un sultans Muhameds II. eeronahs uf stalta sirga, no saweem sirsteem un generaleem pawadits, pee Sofijas basnizas fleegschna un uf saweem selta kahpschteem pazehlees sauz ar skalu balsi isposlitâ Greeku basuizà sawas Muhameda tizibas pirmo un augstako pamata mahzibu: „Allah ir debess un semes gaisma!" No slawenahs Sofijas basnizas torna krusts nokriht un wina weetà pazelahs pusmehnesis. Un tur winsch stahw wehl scho baltu deenu. Gan Turku wara sen jau lausta, gan deenu no deenas druhp gabalinsch no Turku sultana trona pamateem, bet, kà jau augschà redsejam, beigtees schi Turku waldiba newarehs zitadi, kà tikai zaur leelu karu, lai gan no winu walsts Eiropà atlizees loti maz, knapi diwreis tik daudz, kà wisas trihs Baltijas gubernas kopà. Ari eedsihwotaju buhs apmehram diwreis tik daudz, kà augscha minetâs gubernâs. Eiropas Turzija ir tagad tikai 148,954 kwadratwerstu leela ar 4,780,000 eedsihwotajeem. Asijà un Afrikas seemelôs Turku peederumi ir kahdi 2,277,803 kwadratwerstu leeli, ar kahdeem 25—30 miljoneem eedsihwotaju. Kad atzeramees, ka wehl knapi 100 gadus atpakaļ Turkeem peedereja Krima un wisa Melnahs juhras seemelu peekraste un ka no wineem atnemtahm walsts dalahm zehlahs Greekija, Bulgarija, Serbija, Rumenija un Kreewu Armenija, tad waram gan eedomatees, zik leela un warena bijusi schi walsts agrak. Kas schimbrihscham Turku walsti padara par tik „treknu kumosu" preeksch zitahm walstim, ta ir Konstantinopole, tas ir Dardanelu juhras schaurums, Sueza kanala tuwums un wispahr tik laba weeta triju semes dalu, Eiropas, Afrikas un Asijas saweenoschanahs tuwumà. Konstantinopoli eenemot, eeguhtu peemehram Kreewija iseju uf Widus-juhru un winas deenwidus robeschas, wisa leelà Melnahs juhras peekraste tad buhtu pret ahreeni noslehgta. Ne masak swariga Turzijas semju eenemschana preeksch Austro-Ungarijas tirdsneezibas attihstischanahs, jo schai leelwalstij schimbrihscham tik weena weeniga eewehrojama iseja uf juhru — leelà ostas pilsehta Triesta, kuru kara laikà eespehjams puslihdz weegli no ahrpuses zaur blokadi aissprostit. Tadehl tad ari pehdejôs gadu desmitôs no zita neka nerunaja, kà no Kreewijas un Austrijas daschadajeem zenteeneem austruma semês un no ne-isbehgamà kara winu starpâ. Tagad nu gan, kà zeen. lasitaji sin, abas leelwalstis weewojuschahs sawà starpà un grib usturet ar wiseem spehkeem neeru, sinams, tik ilgi, zik tas buhs eespehjams, jo nahk jau apstahkli, kuri naw pahrwarami no zilweku spehka un winu gribas, lai ari tee pabalstitos uf miljoneem schtiku. Ko tamlihdzigu redsejam 1870. g. Wahzu-Frantschu karan sahkotees un nupat, ar Greekeem, kurus nebija un nebija eespehjams atturet no tik nelaimigà kara. — —

Zik ilgi Turzija wehl sawu dsihwibu wilks, to newar noteikt, jo sakrunejis ur ir wiss, no galwas lihdz kahjahm. Turki naw ta tauta, kas nodotos dedzigam un zentigam darbam, kas puhletos un gahdatu newis par schodeenu un rihtu, bet ari par parihtu, kas pasihtu zitus augstakus, idealakus mehrkus, nekà tikai meesas usturescha nu. Kà leelakà austruma tautu dala, tà ari wini mihl turet rokas klehpi, kustet taisni tik daudz, zik wajadzigs, lai nenomirtu badà un — likt ziteem strahdat. To wini wareja wezos laikôs, jo tad tee bija kungi un uswaretaji. No wineem apspeestahs tautas tos ehdinaja un dsirdija. Bet wezee dzelzu wihri, kaujàs un gruhtibàs noruhditee, ismira, nahzz zitas paaudzes, kuras bija islutinatas no bezdarba dzihwes un tadehl nespehja nowehrst to, ka weena tauta pakal otrai nokratija juhgu un eeguwa pa leelakai dalai ar senu senahs austrumu kristigo aisstahwetajas, Kreewijas, peepalihdzibu saldo brihwibu. Wehrgu, kalpotaju un mûinataju pulka Turzijà arween masak. Paschi Turki ne domat nedomaja likt rokas klaht pee kahda nekahda leelaka un gruhtaka darba waj pasahkuma. Un tà nu gahja walsti wiss uf leju. Katris zentahs apmeerinat sawas dzihwes wajadzibas wisweeglakà wihsê. Kad nebija kristigo funu, giaurru, ko plehst un suhkt, tad, sinams, ne-atlika nekas zits, kà greestees pee paschu tautas brahkeem. Tadehl tad mehs ari redzam, ka Turzijà walda tikai weens weenigs burwja wahrdinsch, weena weeniga wisuwarena skana — „bakschisch", t. i. dahwana, kukuli, dzerama nauda, smehreschana, ar wahrdu sakot, wiss tas, kur sinamam eerehdnim, teesnesim, waj kam zitam ko nebuht eedot, lai tas dara tà un ne zitadi. Turzijà saprot sem nosaukuma „bakschisch" gan ubagu dahwanu, gan ministrim eedoto balwu, lai tas aisskawetu, nu teiksim, kara sahkschanu ar zitu walsti, kà to wehl nesen peedzihwojam ar sultana mihluli Izet-beju, kursch bija sanehmis leelu summu, bet deemschehl nebija wis warejis apturet kara peeteikschanu Greekijai. Schahda kukulu nemschana nu ir weena no Turzijas wisnikakahm slimibahm. Un peekopta ta teek leelà, nekaunigà, pat breesmigà mehrà! Paschi Turzijas eedzihwotaji, no kristiteem jau nemaz nerunajot, nespehj pret saweem izsuhgzejeem it neka darit. Kurp lai greestos, kam lai suhdzetu? Wahrna wahrnai nekad azis neknahbs. Bet ari zitu walstju pawalstneeki, kas Turzijà uf dzihwi nometahs, naw aissargati no wisuwarenà „bakschischa". Tà peemehram, redzot, ka Turztijà naw gandrihz fabriku, ne zitu ruhpneezibas darbnizu, daschi ahrzemneeki dibina tur fabrikas, labi sinadami, ka pelna buhs leelifka. Protams, ka pee atlaujas izdabuschanas jagruhsch „bakschischs" simteem leelaku un masaku eerehdnu, zaur kuru rokahm atlaujas luhgums noeet lihdz pascham sultanam. Bet naudu neschehlo, lai tik reis dabutu atlauju. Un kad ta reis rokà, kad pazelahs fabriku augstee skursteni, kad ruhz maschinas, kustahs simtu strahdneeku tschaklahs rokas, tad — eeronahs Turku eerehdni, kas kà tihgeri gaidijuschi uf laupijumu. Proti, tee atnahk pasludinat, ka pehz pehdejahs ministru padomes lehmuma ta weeta, kur fabrika zelta, esot nepeezeeschami wajadzigà walstij preeksch kaut kahda noluhka un ka tadehl wajadzeschot deemschehl plehst ehkas nost . . . . Pats par sewi saprotams, ka wiss ministru nolehmums tikai izdomats un wiltots, lai eebaiditu fabrikas ihpaschneeku un peespeestu to sawahkt kreetnu — bakschischu. Kad nu ta nelaime nowehrsta, eeronahs drihz atkal ziti eerehdni, kuri apsehgelê kahdu nekahdu maschinu, lihdz kamehr buhschot no Konstantinopoles atnahzis isskaidrojums, waj tahdu maschinu drihkst eewest un leetot . . . . Makfà nu atkal „bakschischu", kad negribi, lai tawa fabrika stahw mehnescheem dihkà. . .

(Turpmak wehl.)

ka uſ ſirmahs kehnineenes wehleſchanos winai par peeminu dibinahs wiswairs tahdas eeſtahdes, kas gahdà par nabadſineem un ziteem zeetejeem. Uſ Welſas printſcha pamudinajumu ween ſakrahts kapitals, no kura Londones ſlimnizas dabuhs ikgada ap 1½ miljona rubku leelu pabalſtu. Ihpaſchs kapitals atkal ſalaſits preekſch truhkuma zeetejeem garidſneeku ſtarpâ. Slimnizas, nabagu patwerſmes, kurlmehmu eeſtahdes dibina gandrihſ wiſâs pilſehtâs ſwehtkeem par peeminu. —

Auſtrijâ tautas weetneeku ſehdes newaldamo troſchnu dehl gan atliktas lihdſ rudenim, tatſchu partiju karſch dehl walodas likumeem nerimſt. Troſchno un ſtrihdahs daſchadâs ſapulzês, ſuhta deputazijas pee keiſara, laſa paraksſtus luhguma raksteem. — Jt nepatihkams pahrſteigums Auſtreeſcheem bijis tas, ka pa Waſaras ſwehtkeem Wihnes ſirgu dſelſzeku apkalpotaji leeguſchees iſpildit ſawu peenahkumu, pagehredami, lai labaki nokahrto winu darba laiku. Eewehrojot Wihnes leelo eedſihwotaju ſkaitu un leelako lauſchu kuſteſchanos ſwehtku deenâs, war eedomatees, zik nepatihkams trauzejums zehlees zaur ſcho ſtreiku. —

Konſtantinopolê meera ſarunas nemaſ negrib ſekmetees, kaut gan leelwalſtju weetneeki tſchakli pee ſawa darba. Kaut gan ſarunas teek weſtas ſlepen, tatſchu daſchi laikraſti ſin ſcho to paſtahſtit. Tà peemehram kahds Londones laikraſts ſtahſta, ka neſen wehſtneeku ſapulzê, kur Turku waldibas weetneeks nolaſijis raksſtu par Turku pagehrejumeem pee meera lihgſchanas, Angku wehſtneeks to pahrtrauzis, iſſkaidrodams, ka winam dota pawehle, pretotees jebkahdai Turku robeſchu paplaſchinaſchanai. Frantſchu un Italeeſchu wehſtneeki ari bijuſchi uſ Angka puſi, kamehr Kreewu wehſtneeks domajis, ka Kreewija gan Turkeem atlautu peeſawinatees Tempes eeleju Teſalijâ tiktahl, ka Tirnawoſa nahktu Turku rokâs, bet Lariſa paliktu Greekeem. Turki, azim redſot, negrib daudſ no ſaweem pagehrejumeem atlaiſt. Ihpaſchi Teſalija wineem wiſai eepatikuſehs. Pat no Turku tautas puſes gan neba beſ waldibas ſinas pazehluſchahs balſis, kas waldibu karſtôs wahrdôs ſkubina, no Teſalijas neatlaiſtees. —

Greeki paliku ſchi it rahmi un luhgtin luhdſ leelwalſtis, lai gahdà, ka Turku kara-ſpehks drihſ atſtahtu Teſaliju, jo zitadi ſchis augligais apgabals tikſchot pawiſam nopoſtits. Prahtigakee Greeki tagad paſchi klaji atſihſtahs, ka zitadi newarejis buht, kà wineem bijis jateek uſwahreteem: tik ſlikti wini bijuſchi uſ karu ſagatawoti. Wainu par kara ſahkſchanos un tamlihdſ par wiſu poſtu tagad maſak uſkrauj waldibai, nekà leelajai tautiſkajai ſabeedribai „Etnike Heteria“, kura, kà ſawà laikà rakſtijam, waldibu un kehninu uſ kara ſahkſchanu puſlihdſ peeſpeeda. —

Spahnijà uſ kehnineenes-waldneezes wehleſchanos wezà miniſterija paliku ſi ſawà weetà. Reformas preekſch Kuhbas ſalas noſpreeſtas. —

No eekſchſemehm.

Muhſu Augſtà Waldneeku Pahra laulibu Deews atkal ſwehtijis. 29. Maijà Winas Majeſtete Keiſareene Aleksandra Feodorowna laimigi dſembejuſi Meitinu, kas peeſwehtas luhgſchanas dabujuſi to wahrdu Tatjana. Lai Deews uſtur un ſwehti Jauno Leelfirſteeni un Winas Augſtos Wezakus!

No Peterburgas. Walſts naudas kaltuwe pagahjuſchâ gadâ naudâ iſkaluſi 974,000 kilogramus (apmehram 60,000 pudu) ſudraba 54 miljonu rubku wehrtibâ, no teem 720,000 kilogrami iſſeetoti ſudraba rubku un puſrubku gabaleem ween. Schogad ſinantſchu miniſtrija Seemeł-Amerikâ eepirkuſi daudſ ſudraba, kas noweſts Peterburgas, Pariſes un Briſeles naudas kaltuwês preekſch ſudraba naudas iſgatawoſchanas, jo Kreewijas ſudraba naudu gribot pazelt uſ 100 miljoneem rubku.

Maſkawas generalgubernators Leelfirſts Sergejs Aleksandrowitſchs un Laulata Draudſene, kà „Wald. Wehſtn.“ ſino, aiſbraukuſchi uſ Londonu, peedalitees pee kehnineenes Wiktorijas 60 gadu waldibas ſwehtkeem.

Par ſemes zenahm Baltijas gubernàs Kurſemes gubernas awiſê nodrukatas ſchahdas ſinas: Semes widejà zena par deſetinu bijuſi:

Widſemê:		
1860.	gadà	50 rbł.
1870.	„	64 „
1883.	„	100 „
1889.	„	81 „
Kurſemê:		
1860.	gadà	69 rbł.
1870.	„	95 „
1883.	„	112 „
1889.	„	95 „
Igaunſemê:		
1860.	gadà	45 rbł.
1870.	„	51 „
1883.	„	87 „
1889.	„	77 „

Mogilewà, kà laikraſti ſino, bijis leeliſks ugunsgrehks. Uguns pulkſten 10½ no rihta iſzehluſehs Achaljichas pulka kehki un no tureenes maſ minutês ſagrahbuſi blakus ſtahwoſcho kaſarmi. Pulkſten 2 pehz puſdeenas uguns bijuſi iſplatijuſehs pa weſelu pilſehtas daku, kur nami pa leelakai daļai bijuſchi no koka. Eedſihwotaji leeliſkâs iſbailês wiſu ſawu nabadſibu atſtahjuſchi ugunij par laupijumu; pahrbotawu prezes tapuſchas par pelneem. Ari polizejas nams nodedſis un lihdſ ar winu leels dokumentu un rakſtu pulks. Pawiſam nodedſis 31 nams lihdſ ar blakus ehkahm un daudſ maſahm pahrdotawahm. Daudſ zilweki tapuſchi wairak waj maſak eewainoti. Skahde ſneedſotees pee 200,000 rbł. Uguni pulkſten 8 wakarà tikai tadehł warejuſchi ſawaldit, ka diwi dahrſi to atturejuſchi no tahlak iſplatiſchanahs. Nodegusi weena no wiſlabakahm pilſehtas dalahm.

No Tweras ſino par kahdu ſchauſmigu nelaimes gadijumu, kas 20. Maijà notizis pilſehtas apkahrtnê jaunu keegelu zepli zelot. Zepka milſigais ſkurſtenis bijis patlaban 13 pehdu augſtu uſbuhwets, kad tas ſabruzis, aprakdams ſawâs drupâs 8 muhrneekus, kas todeen ſkurſtena galâ ſtrahdajuſchi. Par laimi tobrihd nebijis wairak ſtrahdneeku tuwumà.

Widſeme.

Widſemê pehdejà laikà ſahkuſchas it teizami darbotees — biſchu kopeju beedribas. Schimbrihſcham tè paſtahw 3 tahdas ſazenſigas beedribas. Pirmà ſem noſaukuma „Praktiſku biſchu kopeju beedriba Rigâ“, ſapulzejahs Rigâ, waj winas wiſtuwakâ apkahrtnê; pehdejà ſchihs beedribas ſapulze notika 15. Aprilî ſch. g. — ſaweenoto pilſehtas elementarſkolu telpâs (Todlebena bulwarî). Sapulze bija eewehrojamâ kahrtà apmekleta netik ween no paſcheem beedreem, bet ari no ziteem, wehl ahrpus ſchihs beedribas ſtahwoſcheem biſchu draugeem. Laſija preekſchâ par biſchu ſaimes pahrſeemoſchanu; tahłak rahdija preekſchâ un dewa iſſkaidrojumus par daſchadeem biſchu kopſchanas rihkeem. — Otra beedriba, ſem wahrda „Rigas aprinka biteneeku beedriba“, atrodahs Peterupê; bet wina ſapulzejahs pa daſchadahm weetahm Rigas-Walmeeras aprinkî. Schihs beedribas uſzihtigakais weizinatajs ir Peterupes draudſes mahzitajs J. Stahmera kungs; beedriba tagad ſkaita ap 40 beedru, kureem kopà ir pahri pahr 400 biſchu ſaimju; beedribai ir ari biblioteka (ar wiſu wiſadeem biſchu kopeju rakſteem). Pagahjuſchâ gadâ beedriba iſrihkoja diwas ekſkurſijas pee biteneekeem Boeſika kga (Sakôs) un pee Feiſaka kga (Sahlês), kur beedri praktiſki mahzijahs biſchu dahrſâ ar bitehm koptees. Pehdejà ſchihs beedribas ſapulze tika notureta Peterupes mahzitaja muiſchâ — 23. Februarî ſch. g. Skolotajs Bebra kgs tè tureja it eewehrojamu preekſchlaſijumu par biſchu ſugahm; runatajs eedalija wiſas bites 2 leelâs ſchkirâs: meſcha un mahju bitês. Starp mahju bitehm galwenakahs ſugas eſot ſchahdas: 1) Seemeł-Eiropas, 2) Kraines, 3) Wahzijas ſila, 4) Italijas, 5) Kipras un 6) Kaukaſijas bites. Aprahdijis wiſu ſcho ſugu labahs un ſliktahs ihpaſchibas, runatajs peeſihmeja, ka muhſu klimatà „ſeemekneezehm“ jadodot preekſchroka. No pahrejahm eeteiza „Kraineetes“, jo tahs ihpaſchi zaur pahrkruſtoſchanos ar „ſeemekneezehm“ eſot teizamas ſawas daudſas ſpeetoſchanas un uſzihtigas medus neſchanas dehł. Pee ſchihs paſchas reiſas beedriba uſ beedru luhgumu apnehmahs iſ ahrſemehm (Auſtrijas-Kraines) paſtellet 7 ſaimes Kraineeſchu ſugas. Beidſot augſchminetâ ſapulzê noſpreeda, ik gadus apgahdat ſtatiſtiſkas ſinas par ſchihs beedribas biſchu kopeju biſchu ſtahwokli un medus raſchu. Nahkoſchu ſapulzi noturehs Zarnikawà (Junija ſahkumà). — Treſchà beedriba „Widſemes biſchu kopeju beedriba „Drawneeks“, ſapulzejahs wiſwairak Walmeerà. Schi beedriba pagahj. gadà eenehmuſi 264 rbł. 21 kap. un iſdewuſi 187 rbł. 57 kap., tà ka winai uſ ſcho gadu wehl atlizees 76 rbł. 64 kap. Pee ſchihs beedribas jaukakeem darbeem peeſkaitami no winas pagahj. gadà ſarihkotee biſchu kopeju kurſi, kurus ari augſtà waldiba pabalſtijuſi ar 100 rbł.; pawiſam par ſcheem kurſeem beedriba iſdewuſi 181 rbł. 82 kap.; bet no kurſiſteem eenehmuſi tikai 44 rbł. 65 kap. un par kurſu bildehm 31 rbł. 20 kap., pa wiſam kopà 75 rbł. 85 kap. Nahkoſcho reiſi ſchos kurſus noturehs 1898. gadà — taì tuwakà apgabalà, kur wiſwairak pagaſti uſ ſcho ſarihkojumu buhs peeteikuſchees. Schihs beedribas nahkoſcho waldes ſehdi notureja 18. Maijà Walmeerà; bet nahkoſcho gadu ſapulzi iſrihkos Zehſis, lai ari Zehſu apkahrtnes biſchu kopejeem buhtu eeſpehjams pee-ejamakà kahrtà ar jaunakà laikà noderigaku biſchu kopſchanu eepaſihtees. — Beigâs tè wehl ar ſewiſchku preeku jaſino, ka ari Kempeneeſchi (Siguldas draudſi) patlaban uſ to ſagatawojahs, dibinat zetorto Widſemes biſchu kopeju beedribu. Wehlejam ari ſchim labajam nodomam daudſ ſekmes! K. Bm.

Par Rigas polizejmeiſtaru pagaidahm eezelts palkawneeks Ladiſchenſkis, wirſneeka Reicharta weetà, kas ſlimibas dehł no dienеſta atlaiſts ar uniformu un penſiju. Palkawneeks Ladiſchenſkis lihdſſchim peedereja pee Peterburgas dſelſzeku ſchandarmerijas polizejas waldes.

No Rigas. 27. Maija walarà 14 ſtrahdneeki, kas ſtrahdajuſchi zeetokſnim pretim pee kahda dambja juhrà, no tureenes ar laiwu braukuſchi uſ zeetokſni. Waj nu no ſtiprà wehja, waj ari zaur ne-uſmanigu wadiſchanu laiwa apgahſuſehs un wiſi 14 ſtrahdneeki eekrituſchi uhdenî. Palkhgà iſſuhtita laiwa 7 no teem iſglahbuſi, 1 iſwilks ahrà jau pagihbis, bet atdſihwinats, pahrejee 6 noſlihkuſchi. No teem bijuſchi 2 Poli, 2 Igauni un 2 Latweeſchi.

Salaspils draudſê (Rigas aprinkî) ſahkuſees lihdſ ar ſchejeenes pahrbuhweſahs baſnizas pilnigaku darbibu ari wiſzaur modraka gara dſihwe. Draudſes lozekli tikuſchi ar it eewehrojamahm ſekmehm pamudinati uſ lihdſdarbibu pee baſnizas pahrbuhwes weizinaſchanas. Schi kuſtiba ir draudſes lozekkus deeſgan ſtiprinajuſi kopdarbibâ. Pate baſnizas eeſwehtiſchana ar wiſeem paſneegtajeem wehſturigeem pahrſkateem par draudſes dſihwes garigu attihſtibu un winas mantas ſtahwokła pazelſchanu wiſôs 700 gadôs pee Salaspileeſcheem ir zilajuſchi ſkaidraku apſinu par winu zihnineem un panahkumeem.

Salaspils draudſi tuwaki apluhkojot, to redſam ſaſtahwoſchu no pawiſam 5 pagaſteem, no kureem diwi leelakee, pate Salaspils (ar 2695 deſ. muiſchas ſemes un 1626 deſ. ſemneeku ſemes) un Stopini (ar 1221 deſ. muiſchas un 1307 deſ. ſemneeku ſemes) peeder pee Rigas pilſehtas. Wiſa Salaspils draudſe top apdſihwota no tuwi pee 3600 eedſihwotajeem. Salaspils ſaimneeki, iſnemot kahdus daſchus, kuri ſawà laikà eewehrojuſchi deeſgan peenehmigos pirkſchanas nolihgumus un ſawas mahjas jau eeguwuſchi par ſawu ihpaſchumu, ir wiſi ziti wehl rentneeki; winu garais rentes laiks un ſemahs rentes zenas ir bijuſchi tee eemeſli, kadehł wini naw dſinuſchees, ſawas mahjas eepirkt uſ dſimtu.

Ja eeluhkojamees Salaspils draudſê, tad tè atrodam wiſpirmakahs, bet ari wiſſtiprakahs gara darbibas zihnas.

Wiſpirmais kriſtigas draudſes dſihwes nodibitajs tà Salaspilî, kà Ikſchkilê, bijis Auguſtinu preeſteris Meinhards; 1184. gadà Ikſchkilê nonahzis, winſch iſluhdſahs atkaunju uſ deewwahrdu ſludinaſchanu no Polozkas knaſa Wladimira, kuram Daugawas apgabals toreiſ makſaja nodokkus. Pehz tam, kad winſch Ikſchkilê diwus wezakos, wirfaiſchus Ilo un Wizo, bija kriſtijis, tè eedewahs ari wehl daudſ ziti eedſihwotaji no Ikſchkiles un Salaspils kriſtigà tizibà — un tà winſch tè dibinaja pirmo kriſtigo draudſi Widſemê. Gandrihſ weſelus 12 gadus Meinhards darbojahs Salaspils-Ikſchkiles draudſê. Pehz tam, kad Ikſchkilê jau 1186. gadà kriſtiga baſniza bija uſbuhweta, kahdus 4 gadus wehlaki (t. i. 1190. gadà) uſzehla ari Salaspilî baſnizu. Bet pa ſcho paſchu laiku ſchejeeneeſchi leeleem bareem no kriſtigahs tizibas atkal atkrita, ſahka Meinhardu waijat un pat pehz wina dſihwibas tihkot. Tà tad ari nahzahs, ka Salaspils baſnizà no 1190. lihdſ 1197. gadam wairs nenotika nekahdi deewkalpojumi. No 1197. lihdſ 1613. gadam, t. i. 416 gadus, ſchi baſniza atradahs łoti panihkuſchà ſtahwoklî. Tad Poku kara wirſneeks, Kahrlis Chodkiewicz, ſawai turpat notikuſchai uſwarai par peeminu, to lika 1613. gadà atkal pilnigi uſkopt. Bet tikai kahdu ihſu laiku wina tà uſkopta ſtahweja; jo 1630. gadà, t. i. pehz 17 gadeem, ta bija atkal iſpoſtita. No ſcha laika Rigas pilſehtas ihpaſchumà pahrgahjuſi, ta tika par jaunu peekopta — un kur ta jau 440 gadus no weetas katoku tizibà bija turejuſees, nu tika eeſwehtita ewang.-luteru tizibà, tà ka ſchi baſniza nu jau wairak, nekà 250 gadus, kalpo ewang.-luteru draudſei.

Zik uſzihtigi tè ſawà laikà beewwahrdu ſludinaſchana ari tikuſi iſdarita, tad tomehr tik wehl preekſch kahdeem 80 gadeem tè behrnus ſahka mahzit laſiſchanà un katkiſma gabalus „no galwas ſkaitit.“ Tagad Salaspilî atrodahs it labi uſtureta pagaſtſkola ar 2 ſkolotajeem. — Kad tè tik wehlu ſahkuſees lauſchu pamahziſchana, tad ſinams ari wiſpahrigais iſglihtibas ſtahwoklis tè wehl newar wis buht ne zik augſtais. Preekſch daſcheem gadeem tè dibinaja „Salaspils labdaribas beedribu“, kura tè tad ari ſawu ihpaſchu beedribas namu uſzehla, bet nenowehrſchamu apſtahkku dehł ſchai beedribai tè bija atkal ja-iſnihkſt, kuras weetà tè tad zehlahs ſahtibas beedriba „Labais prahts“ un kura ſenakahs labdaribas beedribas namu nu pilnigi eeguwuſi par ſawu ihpaſchumu.

Salaspils draudſes dſihwi tè wehl jauki pazilà kahds no ſkolotaja A. Boſcha kunga wadits jaukts dſeedataju koris. K. Bm.

No Wehjawas puſes. Schis pawaſaris tahds, kà retais atgadahs; naw pat neweena nakts bijuſi wehſa, kur pehdejôs pawaſarôs uſnahza ſtipras ſalnas. Zaur tahdu ſiltu un augligu laiku ari atſpirga wahjee ſeemaji. Tà ſauktee „Pinnu rudſi“ daudſ weetâs bija ja-iſar, kamehr ſchejeneeſchu ſenakà rudſu ſuga iſrahdijahs iſturigaka un ſiltam pawaſarim paſtahwot atſpirga. Maijà jau wairak kruſas gaiſi ir pahr ſchejeeni gahjuſchi. 19. Maijà zaur ſibeni nodega Wehjawas K. mahju rija. K—nu P.

No Sagnizas raksſta „Poſtimeeſam“: Schagada Marta mehneſi no muhſu draudſes wairak nekà ſimts familiju aiſgahja uſ Sibiriju, kur winas pehz daſchu lauſchu eeteikſchanahm zereja dabut ſemes un muiſchas. Gan prahtigi zilweki winas mehginaja no tam atrunat un ari laikraſti brihdinaja no tahdas weeglprahtigas aiſeeſchanas, bet to netizeja un runaja, ka „laikraſti wineem negribot nowehlet laimi un tadehł ſlehpjot pateeſibu“. 25. Maijà weena ſcho aiſgahjeju dała, kahdi 50 wihri ar ſeewahm un behrneem atbraukuſchi Pleſkawas ſtanzijà, zekojot no Sibirijas atpakał. Wini ſtahſtijuſchi, ka iſtehrejuſchi wairak tuhkſtoſchu rubku nandas un zekà aprakuſchi behrnus. Wini Omſkà paliku ſchi kahdas 4, 5 nedełas un meklejuſchi ſemi. Pehdigi zits nekas ne-atlizees, kà greeſtees atpakał uſ dſimteni, ja kam wehl naw truhzis wajadſigahs zeła nandas.

Kurſeme.

No Leepajas. Schejeenes Sw. Annas baſnizà tapa Debeſsbraukſchanas deenà eeſwehtiti 300 Latweeſchu draudſes jaunekłi: 132 puiſeni un 168 meitenes. Swehtdeen 25. Maijà Leepajas Sw. Trijadibas baſnizà tapa eeſwehtitas 102 Wahzu draudſes meitenes.

Olu iſweſchana no Leepajas oſtas uſ ahrſemehm ſahk arweenu leeliſkaki attihſtitees. Jau 21. numurà ſinojam, ka aiſwinà nedełà ween iſweſts wairak nekà miljons olu. Aiſpagahjuſchà nedełà atkal iſweſtas 2,578 kaſtes, kurâs katrà bijis 1440 gabalu, tà tad pawiſam 3,712,320 olu; pagahjuſchà nedełà iſweduma leelums bija 1265 kaſtes ar pawiſam 1,821,600 olahm. Tà tad diwâs nedełâs iſweſts pahri par puſſeſta miljona olu. — Aiſpagahjuſchà nedełà ar twaikoni „Erik“ aiſweſtas no Leepajas uſ Dinkirkeni, Franzijà, 1,300 aitas.

Leepajas Lopu Aiſſtahweſchanas Beedriba nodomajuſi eerihkot Leepajà ſewiſchku lopu ſlimnizu, kurà waj nu ar kahdu ſlimibu ſaſlimuſchus, waj ari eewainojuſchos un ſaſkrambatus ſirgus un leellopus waretu eeweetot un nemt dſeedinaſchanà. Minetà beedriba nodomajuſi eeguht ſchim noluhkam ſewiſchku ehku, kuru tad eedalihs ſewiſchkôs nodaliumôs un eerihkos pehz wajadſigajahm praſibahm. Pee eeſtahdes atraſees ari ſewiſchks mahzits lopu ahrſts, kura tuwakà pahrſinà un pahrraudſibà ſtahwehs wiſa eeſtahde un winas nodomatà darbiba. Jawehlahs, kaut beedribai iſdotos jau jo drihſà laikà ſawu teizamo noluhku ſaſneegt, jo tahda eeſtahde buhtu tikpat Leepajai, kà ari winas apkahrtnei par leelu labumu.

Peldu ſeſona wehl nemaſ nawa eeſahkuſees, tikai oſtà daſchs no ſtrahdneeku kahrtas zilwekeem pamehginajis ſcha pawaſara uhdeni, un jau aukſtà dſelme praſijuſi laupijumu. 23. Maijà kahds ap 30 gadu wezs ſtrahdneeks no Attekas ſalas eelaidahs oſtà iſpeldetees, no kureenes wairs ne-iſnahza. Kad pehz kahdahm minutehm daſchi wina beedri to iſwilka malà, tad tas bija jau mironis, un wiſi atdſihwinaſchanas puhlini palika beſ ſekmehm. Laikam winſch buhs ſaſilis laidees uhdenî, kurſch wehl ſtipri dſeſtrs, un no tam dabujis treeku, waj krampjus.

Leepajas lauksaimneezibas beedribas apgroſijumi pagahjuſchà gadà bijuſchi 573,885 rubł. 41 kap. leeli. Diwidendes jeb peknas teeſas par 1896. gadu beedreem iſmakſats 36,144 rubł. 23 kap. Kà redſams, ſchi no leelgruntneekeem neſen dibinatà lauksaimneezibas beedriba rihkojahs ar łoti labahm ſekmehm. Ari muhſu ſaimneeki, maſgruntneeki un ſihkgruntneeki, no Leepajas apkahrtnes mehdſ ſawas lauksaimneezibas prezes eepirktees leelako teeſu ſchihs beedribas weikalâ, jo ſchis weikals bauda ari muhſu maſo ſemturu uſtizibu leelà mehrà.

Pagahjuſchà numurà rakſtijam, zik un kahdi Leepajà ir atklahti dahrſi un jaukuma weetas. Tagad paſtahſtiſim, zik Leepajas pilſehta iſdod par ſawu atklahto dahrſu uſkopſchanu un zik pilſehtai iſmakſà winu uſtureſchana. Pilſehtas parka uſtureſchana iſmakſà 1,200 rbł., juhrmales ſtahdijumu uſtureſchana un uſkopſchana 3,500 rbł., alga peezeem ſargeem 990 rbł., alga diweem pilſehtas dahrſneekeem 900 rbł., par daſchadahm leetahm, kà krehſleem, benkeem u. t. t. 100 rbł. Tà tad Leepajas pilſehta iſdod tagad pawiſam 6,690 rbł. preekſch atklahteem dahrſeem un jaukuma un paſtaigaſchanahs jeb atpuhtas weetahm.

Pee eekſchleetu miniſterijas paſtahwoſchà tekniſkà buhwes komiteja pahrbaudijuſe un apſtiprinajuſe no ſchejeenes Wikandera un Larſona linoleuma fabrikas, Kielera eełas fabrikas un Struppa dſelſu leetuwes eeſneegtos projektus par elektriſku apgaiſmoſchanu, pehz kureem projekteem minetajâs fabrikâs turpmaki taps eerihkota apgaiſmoſchana ar elektriziteti.

Leepajas Latweeſchu Palihdſibas Beedriba pehdejôs pahra gadôs bija ſahkuſi ſtipri nihkuſot, pee kam pa leelai daļai gan waina ta, ka ſchi beedriba bija to laiku eenomajuſehs tahda wihra peederigâs telpâs, kura „nams“ pa diwi lahgi dega, tà kà ari „Palihdſibas beedriba“ it labi „apſwila“ un dabuja zeeſt ne maſus ſaudejumus. Tagad nu minetà beedriba nonomajuſi ſew zitas telpas A. Schoenina namà, Tirgus eelà, Jaun-Leepajà, kur ari jau eewadajuſehs un eerihkojuſehs. Ari jauna preekſchneezibas wehleſchana notikuſi, kura dewa ſchahdus panahkumus: preekſchneeks — J. Weiſberga kgs, wina weetneeki K. Straſda un M. Kruhſena kgi, kaſeeris R. Freiberga kgs, wina palihgs K. Berſcha kgs, mantas pahrſinatajs O. Dihkmana kgs, rakſtwedis J. Waltera kgs, wina palihgs P. Schkilas kgs, kontroleeris M. Peterſona kgs, wina palihgs B. Grundtmana kgs. Wehlam beedribai winas jaunahs preekſchneezibas wadibà peedſihwot wiſôs ſawôs uſnehnumôs labas ſekmes! Beedru ſkaits, kà dſirdams, pehdejà laikà eſot atkal kluwis it eewehrojami leelaks. Tà tad gan waram zeret, ka ſchi, reiſ jau tik nonihkuſê beedriba ſpehs atkal atſpirgt, atdſihwotees un eedſihwotees. — Pirmà Waſarſwehtku deenà beedriba nodomajuſi iſbraukt ſalnnôs pa dſelſzeku uſ Paplakas Knihpju mahju birſi.

Pehdejà laikà ſchè behrni ſtipri ſlimo ar maſalahm, pee kam, protams, daſchs labs ari nomirſt. Difteritis jeb bihſtamà kakla ſlimiba, ar kuru pagahjuſchà ſeemà ſchè daudſ behrnu ſirga, tagad turpretim norimis. — —.

No Bauſkas. Balku pludinaſchana pa Mehmeles upi jau beiguſees un tagad jnahk malka. Dſirdams, ka malkas tirgotaji ſchogad paturehs Bauſkà daudſ wairak malkas, kà pehrn un aiſpehrn, lai nowehrſtu malkas dahrdſibu, kas ſchè nabagu laudim ſeemas laikà ſahpigi ſajuhtama. Augſtais uhdena ſtahwoklis łoti leelà mehrà atweeglina pludinaſcha-

nas darbus. Tàpat ari daschi masgruntneeki pehrk no tirgotajeem upes malku gan preeksch sawahm wajadsibahm, gan preeksch pahrdoschanas nahkamo seemu Bauskâ. To wisu eegaumejot, waram zeret, ka malka buhs gan nahkoscho seemu Bauskâ baudſ lehtaka. K.

No Baldones. Lai gan Kurseme naw bagata ar mineralu awoteem, tad tomehr tahdu tai ari wis netruhksi. Wiseewehrojamakee no teem ir abi sehru awoti Baldonê un Bahrbelê. Bes teem atrodahs ari netahlu no Leepajas, kà ari Talsu tuwumâ, starp Pastendes un Spahres muischahm — sehru awoti un Birschu muischas, kà ari Dundagas tuwumâ — dselsi saturoschi awoti; tomehr wispahr tee ir mas pasihstami un tikai no tuwakas apkahrtnes eedsihwotajeem tee top apmekleti kà weselibas awoti. Tikai uz Baldones sehru awoteem isbrauz slimneeki no tahlahm un tahlakahm weetahm. Baldones weselibas awoti ari satur wiswairak sehra un ir jau no senakeem laikeem apgahdati ar it labeem eerihkojumeem, kà ari dsihwokleem preeksch slimo weesu usnemschanas un apkopschanas. Kahdus gadus atpakal sahka ari par Bahrbeles weselibas awotu uskopschanu wairak ruhpetees, bet kaut kas eewehrojams tè lihdsschim tomehr wehl naw wis eerihkots. Baldones awotôs weselo̧schanahs laiks schogad eesahkahs jau 17. Maijâ. Krona Baldones saimneeki, kuri atnahkuscheem weeseem ir par dsihwokku apgahdatajeem, schim noluhkam buhwè un isihrè it ehrtas un peemihligas dsihwojamas ehkas; bet paschi wini dsihwo kaut kahdôs masâs mahjelês saspeesti kopâ, wismasaki pa wasaras laiku, lai tik tà tik baudſ pelnitos, zik ween eespehjams. Kà tagad dsirdams, tad kronis gribot Baldones weselibas awotus eepirkt un tos tad pazelt par pilnigakeem ahrsteschanahs awoteem.

K. Bm.

No Zodes. Wisai muhs satreeza wehsts, ka muhsu senakais mihkotais mahzitajs A. Koppe, kursch muhsu widû dsimis un audsis un tad wehlak 6 gadus ar leelu uszihtibu un mihlestibu schè strahdajis mahzitaja amatâ, sawâ tagadejâ draudsê, Skrundâ, aisgahjis uz muhscha dusu paschôs spehka gadôs, 47 gadus wezs. Zik dahrga wina peemina palikusi muhsu starpâ, tas parahdijahs jo gaischi wina behru deenâ, otrdeen 27. Maijâ, kad wina atdsisuschahs meesas, no Skrundas atwestas, guldinaja muhsu basnizas kapôs. Bij sanahkusi wisa draudse, parahdit nelaikim pehdejo godu. Jauki puschkotajâ basnizâ tagadejais Zodes mahzitajs Seilera kungs tureja behru runu, zildinadams sewischki nelaika kreetnibu amatâ, dsihwo mihlestibu, ar kahdu winsch bijis pee sawahm draudsehm saistits. Wisi atbraukuschee aisgahjeja amata beedri kopâ winu neschus isnesa uz tuwo kapa weetinu. Tur wispirms noskaneja sehra behru dseesma, no dseedataju kora dseedata. Tad Sesawas mahzitajs Krügera kungs filtôs, pee sirds ejoschôs wahrdôs atwadijahs no amata beedra, kursch wiseem, kas winu pasinuschi, bijis mihlsch un dahrgs. No tahlakahm weetahm bij steiguschees schurp mihko nelaiki iswadit un runaja pee kapa sirsnigus atsihschanas wahrdus Rigas Latw. Beedr. Sinibu komisijas preekschneeks mahzitajs W. Pluttes kungs un Jurjewas Latw. studentu sabeedribas „Lettonijas" seniors stud. G. Kemsa kungs. Beidsot wehl Kronberga kungs no Bauskas koti aisgrahbjoschâ runâ atwadijahs no nelaika un pateizahs wiseem, kas winu ar tahdu mihlestibu iswadijuschi. Tad wehl atskaneja jaukas tschetrbalsigas un zitas dseesmas un kapa kopina tapa behrtin apbehrta un krautin apkranta ar pukehm un wainageem, gan weenkahrscheem, gan koti krahschneem, kas wisi leezinaja, zik baudſ mihlestibas un zeenischanas nelaika dwehseku gans sawâ ne-ilgajâ muhschâ un 15 gadu garajâ mahzitaja gaitâ eemantojis. Salda dusa winam!

—s.

Wez-Auzes skolas namâ 24. Maijâ tika notureti eksameni preeksch jaunekleem dehl kara deenesta paihsinaschanas. Starp peemeldeteem 15 atradahs ari weena jaunekle, Behnes J. saimneeku meita A. W., kas luhdsa, lai ari winu pahrbauda, zeredama labumus no nolikta eksamena turpmakahm deenahm. Komisija to peenehma un atrada pee pahrbaudischanas minetahs jaunekles mahzibu zaur un zaur pilnigu un wisu zitu jaunekku sinaschanas pahrspehjoschu, tà ka winas nolikto eksamenu noteiza par wisulabako. Jaunekle ir 17 gadus weza, scho pawasaru Leel-Auzê eeswehtita un Behnes skolâ sawu kreetno mahzibu eeguwusi. Komisijas lozekli issazija sawu wehleschanos, ka jaunekliei zeli paschkirtos un ta wehl spehtu augstaku skolu mahzibu zauri eet. — S.

No Slokenbekes. Debessbraukschanas deenâ pee Slokenbekes Skaparu kroga upê noslihkuschi diwi sehni, 10—12 gadu wezi. Kahda masa meitene redsejusi sehnus, kas gahjuschi upê masgatees, upes dselmê nogrimstam, un pasazijusi to kroga laudim; bet kamehr tee nelaimes weetâ atsteiguschees un sehnus iswilkuschi, tee naw wairs bijuschi atdsihwinami.

L—n.

No Tukuma. Peektdeen, 9. Maijâ scheit atbrauza pahrluhkot Latweeschu draudsi zeen. Kandawas prahwesta kgs, pawadits no dascheem apkahrtnes mahzitajeem. Minetâ deenâ basnizas gehrbkambarî tika notureta sapulze, pee kuras peedalijahs skolotaji, pehrminderi un ziti, kam ruhp draudses labklahschana. Schè pahrspreeda daschus swarigakos jautajumus basnizas leetâ, usrahdija ari daschadus netikumus, kahdus gadijahs eewehrot pee draudses lozekleem. It ihpaschu wehribu sapulze greesa uz kapu stahwokli, kursch muhsu apkahrtnê wehl deesgan behdigs. Daschi kapi, kà to weetejais mahzitaja kgs pahrluhkojot atradis, bijuschi pat wehl bes schoga un ar sihkeem kruhmineem peeauguschi. Tadehl prahwesta kgs zeeschi peekodinaja wiseem, kam kapi ja-usrauga, wairak par teem ruhpetees un peenahzigâ wihsê winus uskopt. Eewehrojot draudses suhdsibu par kapu weetinas truhkumu, nolehma, ka preeksch Tukuma Latweeschu draudses eetaisami jauni kapi. Weeta preeksch tam jau israudsita uz tà sauktâ „Kartawas kalna", tuwu pee pilsehtas, eeblakus Kreewu kapeem, un jau sahkts tos taisit. Lihdſ schim schejeenes Latweescheem ar lihku paglabaschanu gahja plahni, jo ja kas negribeja sawu peederigo rakt brihwkapôs, kur atrodahs uhdens, tam wajadseja pirkt kapu weetinu uz Wahzu kapeem, kur kaps maksà 5—6 rubl., un beidsamâ laikâ pat wehl wairak, ko spehj samaksat tikai bagatneeki, bet newis nabaga lautini. Tadehl japateizahs Deewam, ka Winsch mums lihdsejis tikt pee jameem kapeem, kur waresim sawus mihlus aisgahjejus guldinat. — 11. Maijâ notureta deewkalposchanâ zeen. prahwesta kgs no altara jaukâ runâ draudsei rahdija Kristu, to ihsteno pamata akmini, uz ka ta draudse dibinata un skubinaja, pee ta turetees tschaklâ deewaluhgschanâ. — Kà no droschas puses dsird, tad Tukumâ zelschot wehl otru lutertizigo basnizu, jo lihdsschinejâ, lai gan leela, tomehr preeksch Tukuma kirspehles wehl par masu. Lai Deews dod, ka tas drihs notiktu! — Isgahjuschâ nedelâ scheit sakehra un apzeetinaja kahdu tschiganu, kursch 19 gadus slehpees, baididamees no rekruscheem. — K. —e

No Kuldigas brihwzeemeem. Kuldigas aprinki, kà sinams, ir septini zeemi, kuri agrakôs laikôs par kahdeem ihpascheem nopelneem dahwati Latweeschu semneekeem. No ta laika schee semneeki ir mineto zeemu ihpaschneeki un brihwi no jebkahdahm pirkschanas maksahm. Tapehz ari winus sauz par „Kursemes kehnineem". Agrak scho zeemu ihpaschneeku teesibas bija jo plaschas. Tà peem. wini bij brihwi no kara deenasta un krona nodokleem, bet nu jau wairak gadus schajâs leetâs wini lihdsigi wiseem ziteem.

Bet ari winu familijas dsihwê redsam daschas sawadibas. Mineschu te weenu. Brihwkaudis jeb, kà apkahrtne tos sauz, „nowadneeki" zeeschi skatahs uz to, ka mahju zaur prezibu waj zaur agrakà ihpaschneeka nahwi nemanto kahds, kas nepeeder pee „winu laudim", jo tad zeltos jauna familija ar sweschu uswahrdu, kura nekad naw pee brihwkaudim peederejusi. Dehleem wezaki gan atwehl, ja zitadi nepawisam ne-eet, israudsit sew mihkako no zitureenes, jo mantojums tà patur agrako uswahrdu, bet meitahm tas nepawisam neteek atkauts. Wezaki ar radu peepalihdsibu jau pee laika ismeklè sawai meitai wihru no paschu laudim un nosaka, ka abeem japrezahs. Ja ar pirmo isredseto negrib weiktees, tad peedahwà zitu, un ja nepawisam ne-eet, tad isslehdſ nepaklausigo no mantoschanas teesibahm. Tapehz brihwzeemôs lihdſ schim laikam ir uswahrdi, kuri jau pee mantoschanas mineti. Japecsihmè, ka katram mahju ihpaschneekam ir sawi dokumenti, kurus jo ruhpigi glabà. Preeksch kahdeem gadeem Rigas Latw. Beedr. Sinibu Kommisija issolija godalgu par brihwzeemu labako wehsturi, bet tà kà wispahrigà wehsture un kroniki par scho zeemu zelschanos un winu ihpaschneeku teesibahm koti mas min, tad schahdas wehstures sarakstischana naw weegla.

Mineschu wehl ko par brihwkauschu dsihwi, kas gan nebuhs wineem par sewischku godu. Apkahrtnê wini pasihstami kà leeli prahwotaji, wiswairak sawu paschu starpâ. Saka pat, ka tas ne-esot ihsts brihwzilweks, kam naw „prozeses". Otra leeta buhtu leelà dserschana. Degwihnu nezeeni, bet to teesu jo breesmigi leeto paschu darinatu alu. Neweeni swehtki nedrihkst bes ta buht. Beeschi sche dabun redset, ka dsehraji agrak nedodahs meerâ, lihdſ naw wiss alus isdserts. Pats par sewi saprotams, ka kahjas tad sawam ihpaschneekam wairs negrib klausit. Kahsas waj behres dser gandrihſ wisu nedeku. Tà kà katrâ zeemâ wairak mahju, tad pa naktim weena daka weesu isklihst pa zitahm mahjahm, bet ap pusdeenu ir atkal kopâ un turpina eesahkto darbu. Zaur prahwoschanos un dserschanu laba daka no brihwkaudim it kreetni eekrituschi paradôs un daschs pat tik dsiki, ka mahjas gaida ahmuru. Skolu zeemôs naw. Behrni eet kaimiņu pagastu skolâs waj pilsehtâs. Laikrakstus lasa koti mas. (B. W.)

No Preekules. Leepajas rajona tautskolu inspektors Wembera kungs sarihkojis uz scho wasaru Leepajas apgabala skolotajeem paidagogiskus kursus, kuri taps notureti Preekules pagasta skolâ un kurôs skolotaji taps stiprinati Kreewu waloda, bet sewischki eepasihstinati ar jaunakajahm mahzibu pasneegschanas metodehm. Kursi eesahksees 9. Junijâ un turpinasees lihdſ 25. Julijam.

P.

No Nigrandas. 22. Maijâ, paschâ Debessbraukschanas deenâ, Nigrandas apkahrtni peemekleja breesmigs leetus gahseens, tà kà ihsâ laikâ wisas malas pluhstin pahrpluhda un strauti un strautini pahrwehrtahs par eewehrojamahm upehm, zeli tapa israuti, tilti isgahsti un tà tahlak. Zilweku dsihwibas tomehr par laimi bojâ nawa gahjuschas. Schejeenes sudmalis gan atradahs ar sawejeem bihstamâ stahwokli, bet drihsi nosteidsahs laudis un isglahba ir zilwekus, ir lopus, ir ari mantu. Tagad nu schejeeneescheem darba deesgan, zeļus sataisot, uhdens israutahs weetas peepildot, tiltus uszelot un plawas un tihrumus nolihdsinot un nokopjot.

Jau daschreis laikrakstôs aisrahdits, zik nepareisi, ne-apdomigi un weeglprahtigi no muhsu zentigajeem semturreem un arajeem, ka tee dodahs uz tahlo Sibiriju, zeret tur lehti semi eeguht, un, kaut ari ar grunhteem puhlineem, tomehr ar laiku eedsihwotees. Ari no Nigrandas pagasta un no apkahrtejeem nowadeem pagahjuschâ seemâ daschi dewahs zeklâ uz „Zibariju". Tagad nu laba daka no teem pahrnahkuse atpakal, jo ne-atraduschi tur nei tahdu semi, nei tahdus apstahkļus, ka aisgahjejam buhtu tur kautzik eespehjams dsihwot. Starp aisgahjejeem bija ari kahds ihsti pahrtizis un koti zentigs semkopis. Tas, uz wisu sagatawodamees, apgahdajahs ar wiseem nepeezeeschameem un wajadsigeem semkopibas rihkeem, kà: arkleem, ezeschahm, kaltahm darbu orehm, sirgu leetahm u. t. t. un, nebaididamees ne par kahdeem isdewumeem, maksajis par teem dahrgahs weschanas maksas, un aiswedees wisus tos lihdsa Pahrnahzeji nu stahsta, ka schis pahrtikuschais un zentigais semkopis, newaredams atrast derigu semi, bet atpakaļu nahkt negribedams, salihdsis pee tureeneescheem par ganu un ganot tureenes bagatneekeem lopus! Wisas wina leetas, kuras, leelus tehrinus turedams, turp aiswedis, winam tagad nekam ne-esot wajadsigas un puhstot klajâ gaisâ... Tè nu bija! Pahrtikuschais un zentigais Kursemes semturis palika ziteem par lopu ganu! Kaut jele to wisi aiseeschanas sehrgâ wahrgstoschee eewehrotu!

N.

Pahrdoschanas wairaksolischanâ.

Jelgawas apgabala-teesâ pahrdôs: 1) 18. Junijâ Pehteram Brugam peederigus „Wez- un Jaun-Seebergu" folwarkus un „pławas", Jehkabschtates pilsehtas dakâ, sem hip. №№ 119, 107, 106, 101, 92, 20, 13 un 12. Ihpaschums wehrtets uz 6957 rubl. 2) 25. Junijâ Krischa Upestapas „Sawelu № 27" mahjas, Slampas pagastâ, Tukuma aprinki. Mahjas wehrtetas uz 2860 rubl. 3) 25. Junijâ Kahrka Treimana „Namiku № 17" mahjas, Jaun-Auzes pagastâ, Tukuma aprinki. Mahjas wehrtetas uz 2162 rubl. 4) 25. Junijâ Dahwa Janfona „Nowadneeku-Pablaku" mahjas, Elejas pagastâ, Dobeles aprinki. Mahjas wehrtetas uz 2500 rubl. 5) 25. Junijâ otro reisu Dahwida Sihlina „Sihlu № 25" mahjas, Jehkabmuischas pagastâ, Dobeles aprinki. Mahjas wehrtetas uz 4694 rubl. 6) 25. Junijâ Anscha Müllera „Bruhweru" mahjas, Dobeles pagastâ un aprinki. Mahjas wehrtetas uz 2500 rubl. 7) 25. Junijâ Jehkaba Strautneeka „Spindeku № 21" mahjas, Smahrdes muischas pagastâ, Tukuma aprinki. Mahjas wehrtetas uz 2956 rubl. 8) 25. Junijâ Jana Rendes „Dschunschu № 2" mahjas, Prahwinu muischas pagastâ, Tukuma aprinki. Mahjas wehrtetas uz 3478 rubl. 9) 27. Augustâ Wila Schotmana, „Andusait-Lauku" mahjas, Bukaischu pagastâ, Dobeles aprinki. Mahjas wehrtetas uz 7200 rbl.

Jaunjelgawas-Ilukstes meera-teesnescha sapulzes sahlê, Jehkabschtatê, pahrdos: 1) 26. Junijâ Jana Dabola „Skraschneeku № 1" mahjas, Elkschnu muischas pagastâ, Jaunjelgawas aprinki. Mahjas wehrtetas uz 4732 rubl. 23 kap. 2) 26. Junijâ Pehtera Kalnina manteneekeem peederigas „Pontagu-Kalnu № 14" mahjas, Elkschnu muischas pagastâ, Jaunjelgawas aprinki. Mahjas wehrtetas uz 3499 rubl. 5 kap. 3) 30 Junijâ Jana Spuldseneeka „Klawuschu № 25" mahjas, Elkschnu muischas pagastâ, Jaunjelgawas aprinki. Mahjas wehrtetas uz 4949 rubl. 84 kap. 4) 30. Junijâ otro reisu Jana Grünberga „Terbetanu-Bertmeju № 13" mahjas, Saukas pagastâ, Jaunjelgawas aprinki. Mahjas wehrtetas uz 3431 rubl. 80 kap. 5) 30. Junijâ Andreja Kalnischkana „Sila-Udenamu № 41" mahjas, Birschu muischas pagastâ, Jaunjelgawas aprinki. Mahjas wehrtetas uz 2295 rubl. 6) 30. Junijâ nelaika Jura Buiwina manteneekeem peederigas „Stapeneeku-Buiwitu № 53" mahjas, Birschu muischas pagastâ, Jaunjelgawas aprinki. Mahjas wehrtetas uz 2038 rubl. 29 kap. 7) 30 Junijâ Jana Tumschâ „Schaikar-Tumschâ № 96" mahjas, Birschu muischas pagastâ, Jaunjelgawas aprinki. Mahjas wehrtetas uz 2674 rubl. 39 kap. 8) 22. Augustâ Winza Jurkjahna „Komarischku № 50" mahjas, Kurzu muischas pagastâ, Ilukstes aprinki. Mahjas wehrtetas uz 1035 rubl. 9) 22. Augustâ Kristapa Praulina „Bragischku № 1" mahjas, Koplawas pagastâ, Ilukstes aprinki. Mahjas wehrtetas uz 700 rubl. 10) 22. Augustâ Annei, Pehteram, Janam un Marei Schuschko un Lihsei Krasowski peederigas „Raginischku № 21" mahjas, Prodes muischas pagastâ, Ilukstes aprinki. Mahjas wehrtetas uz 800 rubl. 11) 22. Augustâ baronam Arturam ram von Engelhardtam peederigas „Ragaunischku № 21" mahjas, Kurzum-muischas pagastâ, Ilukstes aprinki. Mahjas wehrtetas uz 1401 rubl. 12) 22. Augustâ Kristapa Praulina „Bragischku № 2" mahjas, Koplawas pagastâ, Ilukstes aprinki. Mahjas wehrtetas uz 900 rubl. 13) 22 Augustâ semneeka Grigora Krischanowska „Makaronoku-Matuschonoku" wezako mahjas, Koplawas pagastâ, Ilukstes aprinki. Mahjas wehrtetas uz 1700 rubl. 14) 22. Augustâ baronam Arturam von Engelhardtam peederigas „Ragaunischku № 23" mahjas, Kurzum-muischas pagastâ, Ilukstes aprinki. Mahjas wehrtetas uz 1306 rubl. 15) 22. Augustâ baronam Alsonsan von Engelhardtam peederigas „Purwischku № 2" mahjas, Kurzum-muischas pagastâ, Ilukstes aprinki. Mahjas wehrtetas uz 1859 rubl. 16) 22. Augustâ Jura Sarina „Kalwischku № 1" mahjas, Koplawas pagastâ, Ilukstes aprinki. Mahjas wehrtetas uz 1100 rubl. 17) 22. Augustâ baronam Arturam von Engelhardtam peederigas „Rinkewitschewku № 42" mahjas, Kurzum-muischas pagastâ, Ilukstes aprinki. Mahjas wehrtetas uz 1509 rubl.

No Jelgawas.

Deewakalposchanas Sw. Annas basnizâ no 4. lihdſ 11. Junijam. Swehtdeen 8. Junijâ: 1) Lauku draudsê deewkalp. pulkst. 9 no rihta; spred. mahz. Heintzs. 2) Pilsehtas draudsê deewgaldn. pulkst. 7 no rihta; deewkalp. pulkst. 2 pehz pusd.; spred. mahz. Reinhards. — Lauku draudsê uzsaukti: Janis Dombrowskis ar Trihni (Lihsi) Pauketen; mirušchi: Greeta Kruhsberg, 50 g. w. — Pilsehtas draudsê uzsaukti: Jehkabs Balods ar Dartu Semsar; Gustafs Wilhelms Michels ar Luisi Sellis; Jehkabs Seetinsch ar Trihni Ihgstrom; Oskars Freimans ar Liseti Emiliju Rihts; Pehters Rasums ar Lihsi Behrsin; Pehters Ernsts Dreeschus ar Annu Charloti Emiliju Uschkis; Pehters Wihtols ar Elisabeti Neiman; Janis Dombrowskis ar Trihni Pauketen; Ednards Osche ar Olgu Kristini Seglin; Martinsch Skuja ar Anlihsi Swanis.

Pilsehtas draudsê dahwanu eenahzis: preeksch basn. wajadſ. — 10 r. 95 k.; preeksch jaun. basn. — 22 r. 18 k.; preeksch swezehm — 1 r. 45 k.; preeksch misiones — 20 r.; preeksch nabag. — 20 k.; preeksch spitalig. — 25 k.; preeksch palihdsibas lahdes — 15 k.; preeksch neredsigeem — 30 k.

Schejeenes Wahzu ewangelisku jaunekļu beedriba noswineja swehtdeen 27. Maijâ pehzpusdeenâ sawas telpas Swehtes eelâ sawus 17. gada swehtkus, uz kureem bija sanahkuschi prahws pulks beedru no schejeenes un apkahrtnes, kà ari daschi mihti weesi un beedribas labwehli bija no Rigas uz swehtkeem atbraukuschi. Wispirms wisi sanahkuschee sapulzejahs beedribas dahrsâ, kur beedribas koris, wiseem lihdſ dseedot un musikai pawadot, nodseedaja jauko dseesmu „Ak kaut man tuhkstosch mehles buhtu." Tad kahpa uz katedru beedribas preekschneeks zeen. Kluge mahzitajs un tureja sirsnigu un kodoligu runu. Pehz schihs runas dseedaja atkal beedribas koris jauku dseesmu ar musikas pawadischanu. Tad beedribas raksswedis nolasija gada pahrskatu un atgahdinaja sapulzetajeem, ka beedribai tagad esot pawisam 150 beedru un ka notureti 37 dseedataju un 43 puhteju koru mehginajumu wakari un beedreem wairak reis koti patizees noklausitees schos preekschnesumus. Pehz tam runaja wehl daschi ziti weesi kodoligus wahrdus beedribas labâ un tad atkal mainijahs daschadi jautri un nopeetni preekschnesumi no beedribas jaunekleem, kas wisi tika no prahwâ skaitâ sapulzetajeem sanemti ar skaku peekrischanu. Beidsot wehl nolasija daschas telegramas un laimes wehleschanas, ko zitas tamlihdsigas beedribas bija atsuhtijuschas, un tà nemanot peenahza schkirschanahs brihdis, kas atgahdinaja, ka ja-atstahj beedribas telpas. Ap pulksten 10 wakarâ wehl reis nodseedaja wisi sapulzejuschee kahdu garigu dseesmu un tad, weens otru sweizinadami, atstahja beedribas telpas. —r—

Slihkoni. Zetortdeen 22. Maijâ noslihzis Leelupê pee Kalnzeema kahds 16 gadus wezs jauneklis, strahdneels. Tas, kahpdams no weenas laiwas otrâ, nokahpis schkihbi un eekritis upê. — Pirmdeen 28. Maijâ ap pulksten 8 wakarâ, pee Kultera fabrikas Drikfâ masgajotees, noslihka namneeka Rohmana 12 gadus wezs dehls. Tas lihdſ ar ziteem peldejotees pa tahlu upê eebrihdis un nemahzedams kreetni peldet, dsiksumâ nogrimis. Gan drihsumâ, pehz kahdahm 15 minutehm, tas tizis no uhdena iswilkts un pee ta wisi glahbschanas lihdsekli ismehginati, tomehr naw warets to atdsihwinat. —r—

Pasudis behrns. 20. Aprili mahte sawai 13 gadus wezai meitai, wahrdâ Katrihne Jautris, Rigâ nopirkuse biketi, lai brauz pa dselszeku no tureenes uz Jelgawu un tad lai eet uz Krona-Wirzawas Kankaku mahjahm pee sawas wezmamas, kas tur dsihwo. Meitene no Rigas gan aisbraukuse, bet ne-esot pahrgahjuse mahjâs un palikuse lihdsschim pasuduse. Meitene bijuse gehrbusees tumschi bruhnâ puswillana kleitê ar bahlu rosâ lakatiņu ar ehrkschku pukehm uz galwu, kahjâs tai bijuschas jaunas pastalas un diwi balti knupischi rokâ; wina bijuse wideju augumu un pilniga meesâs. Sudzuschahs meitenes mahte luhdſ, ja tahdu kur atrastu, to pasinot Jelgawas polizejai waj minetâs mahjâs. —.—

Sabraukts behrns. Isgahjuscho nedeku weenu deenu kahds lauzeneeks, pa Wezo eelu braukdams, usbrauzis wirsû kahdam behrnam uz eelas un to tik wahrigi eewainojis, ka behrna dsihwiba stahwot breesmâs. Lauzeneekam pehz tam esot laimejees ismukt. —.—

Wisjaunakahs sinas.

Kreewu telegr.-agentura.

Peterburgâ, 30. Maijâ. Dselsruhpneeku kongresa treschajâ sehdê zaurluhkoja ruhdas weschanas tarifus. Tahlak nolasija Deenwid-Kreewijas kalnraktuwu ruhpneeku kongresam eesneegto luhgumu, lai pastahwoscho tarifu par maseem tahlumeem no $^1/_{65}$ kap. pasemina uz $^1/_{85}$ kap. un wairak nekà 1000 werstis leeleem tahlumeem uz $^1/_{180}$ kap. Schim luhgumam fabrikantu leelakâ daka peekrita, tik leelu tarifa paseminaschanu motiwedami ar to, ka tad, eewehrojot Kriworogas ruhdas nesafneedsamibu, buhschot masakwehrtiga ruhda un ari no ziteem apgabaleem dabuhschot ruhdu. Dselszeku weetneeki tahdu paseminajumu atsina par leelu. Pehz nadsigahm domu issazischanahm nolehma, ruhdas tarifu paseminat uz $^1/_{75}$ kap. lihdſ tam tahlumam, kurâ weschanas maksa par ruhdu un akmenoglehm isnahk weenlihdsiga un uz leelakeem tahlumeem par ruhdas tarifu isleetot akmenogļu tarifu. Kamehr fabrikanti un priwatdselszeku weetneeki tam peekrita, krona dselszeku weetneeks ari scho tarifa paseminajumu atsina par tahdu, kas deenwidus apgabalu krona dselszeleem nesischot saudejumus. Pehz schi jautajuma zaurluhkoschanas presidents nosazija kongresu par slehgtu.

Simlâ, 11. Junijâ (30. Maijâ). Anglu kara pulkam, sastahwoscham no 300 wihreem un 2 leelgabaleem, kursch pawadija kahdu politisku komisaru, uz Afganistanes robeschahm pee Tschitralas tika usbrukts. Trihs Anglu wirsneeki, to starpâ weens palkawneeks, un 25 saldati nonahweti un tik pat daudſ eewainoti.

Kuguneeziba.

Sinas par Latweeschu kugeem. Bolly, kapt. Apsche, no Benicarlo braukdams, 17. Maijâ eegahjis Ymuidenê. Otto von Salis, kapt. Teizits, no Bones isbraukdams, 19. Maijâ nonahzis Charlestownâ. Sibens, kapt. Wahls, 17. Maijâ atstahjis Sunderlandi, uz Kronschtati nahkdams. Anna, kapt. Fischers, no Portimao iseedams, 19. Maijâ sasneedsis Ipswichu. Der Kurlender, kapt. Melbards, peenehmis lahdinu no New-Orleanas, Amerikâ, uz Bergeni un Aurora, kapt. Matusals, no Arkangelskas uz Portsmouthu. Johannes, kapt. Sirnis, 17. Maijâ atstahdams Port Launay, 21. Maijâ nonahzis eeksch Fowey un eenem lahdinu uz Peterburgu. Petrus, kapt. Skusinsch, 5. Maijâ no Rigas isbraukdams, 20. Maijâ sasneedsis Kircaldy. (B. W.)

Kwihte.

Jelgawas apgabala komiteja no Palihdsibas kases preeksch ewang. luteru draudsehm Kreewijâ pehz pehdejâ issinojuma sanehmusi atkal dahwanas no schahdahm Latweeschu draudsehm:

No Leel-Auzes dr.	150	rbl.	— kap.
„ Wahnes dr.	6	„	— „
„ Polotzkas dr.	6	„	7 „
„ Engures dr.	18	„	— „
„ Salgales dr.	33	„	50 „
„ Stendes-Spahres dr.	35	„	— „
„ Jelgawas pils. dr.	65	„	— „
„ Kabiles dr.	15	„	— „
„ Jelgawas lauku dr.	18	„	— „
„ Poneweschas-Schadowas dr.	39	„	— „
„ Struschanu dr.	33	„	— „

Otto Westermann,
Jelg. apgab. komitejas kasseeris.

Jelgawâ, 29. Maijâ 1897.

Isdewejs un atbildigais redaktors: **Dr. A. Bielenstein.**
Redaktors: **J. Weissmanis.**

Дозволено цензурою. Рига, 31-го Мая 1897 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Sludinajumi.

Pateiziba.

Atsihstu par sawu peenahkumu, Rigas azu ahrstam **L. Blumenthal** kgam zaur scho atklahti manu sirsnigako pateiziba par to issazit, ka winsch mani 58 gadus wezu zilweku, no manas wairakgadigas pilnigas neredseschanas isdseedinaja zaur ar Deewa palihgu laimigi isdewuschos operaziju. Turklaht pateizos ar **Mahlpils pagasta waldei** (Rigas aprinki), kas daktera kungam aismaksaja par wina puhlineem, kas winam bija mani ahrstejot.

Mikelis Wilhelsohn,
Kaln-Dsirnôs, Mahlpils draudsê, Rigas aprinki.
Rigâ, maijâ 1897.

Kuldigâ.

No 22. maija dsihwoju **Leepajas celäâ** pretim seminaram.

A. Capprano,
sobu ahrstetajs.

Wisulabako sistemu

schujmaschinas

teek par lehtam zenam pahrdotas
Jelgawâ, Katolu celäâ № 4.

Baldones
sehra awoti.

Sesonu atklahs schogad **17. maijâ** Uf wehleschanos warès dabut **wannas ar peedewam no Arensburgas juhras duhnâm, preeschu atwasu ekstraktu** un t. pr. Tuwakas sinas, ari par dsihwokleem, kas leelaki un majaki ar wisâm mehbelem dabonami, pasneedf pahrwalditajs **E. Felsena** kgs. Wehstules jasuhta zaur N. D. dselsszela stanziju Ikschkili.

Pagasta lozekli war dabut wannas uf rehkinu. Wineem tad japeenefs no pagasta waldes apleezinaschanas sihme par sawu personu un galwoschanas rakfts no tahs paschas waldes.

A. N.

Bogdanowa
tabakas fabr. noliktawa

Jelgawâ, Katolu celäâ № 12,

eewehlê wehl lihdf schim papira dabisi plahnuma un labuma sinâ, **nepahrspehtas** papirosu hilses, sem nosaukuma:

Царскія безъ клея,

kuras dabonamas ari wairak lauku un pilsehtu bodês, kâ ari pahrtiku beedribu weikalôs.

NB. Zeen. publika teek luhgta uf katras kastites Bogdanowa firmu un glihtu walsts-ehrgli eewehrot, lai no pakaltaisitahm hilsehm sekmigaki issargatos.

I. schnitu sihmeschanas skola
Jelgawâ,
blakus rahtusim.

Ihsâ laikâ eemahza, ka **bes usprowes** war pagatawot: kleites, jakas, wakeeretus mehtelus, pelerinus un behrnu garderobi. Schnitu sihmeschanu eemahza 8—9 deenâs. Schnitu un papildu isglihtoschanu schuhschanâ 4 nedelâs. — **Jaunas meitenes** bes kahdam preekschmahzibam schuhschanâ par 2—3 mehneschi isglihto pamatigi un apsinigi. — Kortelis par lehtu makfu turpat. Usnemschana skolâ katru deenu.

M. A. Brachmann,

I. Rigas mahkslas un schnitu greeschanas skolas preekschneeze un sihmeschanas skolotaja.

Jelgawâ,
Leelajâ celäâ № 17.

C. W. Dannenberg's.

Kapu peemineklu pagatawoschana is **Sweedru, Kursemes** un **Belgijas** granita un wisahm **marmora** sortehm pehz leelâ isswehlê eeskatameem sihmejumeem un muduleem.

Lehgeris

no gataweem **monumenteem, krusteem, plahtehm** u. t. t. Lehjamahs **dselso krusti,** seltiti un neseltiti, pa fabrikas zenahm.

Waiflas lopu tirgus
Jelgawâ.

No Kursemes ekonomiskâs beedribas ikgadus sarihkotais waiflas lopu tirgus tiks schogad

11., 12. un 13. Junijâ

Jelgawâ noturets.

13. Junijâ noteekoschâ **uhtrupê** tiks schimi gadâ no beedribas eewesti **5 Anglern wehrschi** atklahti **wairaksolischanâ** pahrdoti. Solischana sahksees ar **75** % lehtaku eepirkuma zenu.

Par **schejeenes audsinateem Olandeeschu,** kâ ari **Ostfrihsu lopeem** (pus- un piln-asinu) ir **6 naudas algas** par 200 rubleem nospreestas.

Peemeldeschanas formularus issuhta, kâ ari wisas klahtakas sinas pasneedf

Sekretars J. Boettcher,
Jelgawâ, Palejas celäâ 38.

Jelgawâ.

Ruhpneezibas kursi.

Aroda kursi: **praktiski rokas darbi, schuhschana, grahmatu weschana, musturu sihmeschana, mahjturibas kursi, masgaschanas** un **pleteschanas kursi, auschana ar rokâm pehz Pinnu parauga.**

Peeteikschanâs peenem lihdf 7. junijam un no **16. augusta** isdeenas no pulksten 12—2 Palejas celäâ Nr. 28.

Mahzibas sahkums 20. augustâ.

Anna Stavenhagen.

Lai bes markas apkahrtklaidoscho, eekerto sunu nogalinaschana kahrtigaki un labaki waretu tikt isdarita, tad **Lopu aisstahweschanas beedriba** scho leek isdarit sem sawas pahrraudsibas. Nereti scho nogalinajamo kustonu starpâ ir daschi smuki un wehrtigi suni, kurus buhtu schehl nogiftet; tadehk apakschâ sihmejusees beedriba schehlsirdigus zilwekus, it ihpaschi lauzeneekus, luhds, eerastees beedribas lopu patwersmê pee Kalwes schosejas (pee Annas wahrteem) Nr. 18, kur wini bes maksas sewim sunus pehz patikschanas warès isswehlet.

Tikai no Jelgawneekeem peeprasa suna galwas naudas famaksaschanu.

Lopu aisstahweschanas beedr. preekschneeziba.

Twaikons „Mitau"

brauz no **19. Maija sahkot pastahwigi:**

Nedelas deenâs:
Pehzpusdeenâs pulkst. **3** no **Jelgawas** uf **Dubulteem** un **Majoreem.**
Rihtôs pulksten **7** no **Dubulteem** uf **Jelgawu.**

Swehtdeenâs no 25. Maija sahkot:
Rihtôs pulksten **8** no **Jelgawas** uf **Dubulteem** un **Majoreem.**
Pehzpusdeenâs pulksten **7** no **Dubulteem** uf **Jelgawu** un **atpakal.**

W. Sehl.

Apakschâ minetas preeksch **semkopjeem** un **dahrskopjeem** noderigas grahmatas dabonamas ikkurâ katrâ grahmatu pahrdotawâ, kâ ari pee isdewejeem paschem Jelgawâ:

Augsu-koku dahrsâ, semkopja, jeb pamahzischana, kâ augsu-koki no sehklahm audsejami, potejami 2c., kâ lauku- jeb meschu-koki stahdami un wehl daudz zitas derigas mahzibas, kas dahrsu mihlotajeem un kopejeem der sinat. Ar 55 bildehm. Isskaidroja un sarakstija S. Klewers, sehklu pahrdotawas un kokuskolas ihpaschneeks Durbê. (Otrâ drike.) 60 kap.

Baltijas dahrsa draugs, jab pamahzischana, kâ daschadi wasaras, seemzeeschu un podôs audsejamee stahdi, koschuma koki un kruhmi sehjami, stahdami, pawairojami istabâs, stahdu namôs, lezekkôs un dahrsôs apkopjami, kâ stahdunami un lezekti buhwejami; padomi par to, kâ jauni dahrsi, sahleeni, pukudobes 2c. 2c. eerihkojamas, pehz peedsihwojumeem un daudzkahrtigeem ismehginajumeem ar 2 dahrsu aprisem un 144 bildem preeksch dahrsneekeem un dahrsu mihlotajeem sarakstija S. Klewers, dahrsneezibas ihpaschn. Durbê, pee Grobinas. 4 rubli.

Baltijas semkopis un wina amats. Pehz Wahzu semes-saimneeka Ferd. Breithaupt semkopibas raksteem latw. sarakstihts no H. Blumberg. 75 kap.

Bischu grahmatina, jeb ihsa pamahzischana, kâ bites Kursemê un Widsemê jakopj. Sarakstita no Dalbes mahzitaja H. Kupffer. 20 kap.

Bischu-kalendere. Is brihwkunga no Berlepsch bischu-kalenderes pehz schejeenes semes- un gaisa-buhschanas sagatawota un pahrtulkota. Isdota no Kursemes bischu-kopschanas beedribas. 20 kap.

Derigi padomi pee mahjas-lopu kaites un slimibas pasihschanas un ahrsteschanas no K. Preypitsch'a Med. vet. 1 rubl.

Gowu-lopeem, no, kâ tos buhs audsinaht, kopt un slimibâs dseedinaht. No D. K. Elwerfeld. (Otra pahrlabota druka.) 35 kap.

Gudra mahzischana. Wiseem saimneekeem un moderehm par labu, kâ wineem wajag zuhkas barot, un eeksch slimibahm kopt un prahtigi dseedinaht. 10 kap.

Jaunais mahju dakters, kas weseleem un slimeem dod pamahzischanu, kâ buhs sawu weselibu issargaht un kâ slimneeks kopjams un dseedjams ar mahjusahlehm, kamehr daktera palihgu war atsneegt. Scho weselibas-grahmatu mihleem Latweescheem par peeminu sarakstijis T. v. Dieterich, ar Keisara Stanislawa-ordeni puschkots dakters. Latweeschu drangu beedris un Kursemes Jumprauweeschu muischas dsimts-kungs. Otra pahrlabota druka. 130 kap.

Ihsa pamahzischana kâ wahzeeschu semê tagad bites kopj. Tê klaht trihs lapas ar bischu stropu. 20 kap.

Kreetna kutscheera amats pee sirgeem. 5 kap.

Kursemes sirdsinsch, masais, jeb grahmatina par sirgu-lopeem. 25 kap.

Mehrischanas mahziba no G. Brasche. 50 kap.

Palihgs lauka gabalu mehrischanâ, derigs wagareem un saimneekeem. Pirma un otra dala. Isrehkinahts un sastahdihts no Jana Slohga. 20 kap.

Pamahzischana, kâ slimus mahjas-lopus ahtri un weegli war pasiht un dseedinat, no Jeannot Wegner. Ar 4 bildehm. (Otra druka.) 75 kap.

Pamahzischana kâ skunstigee mehsli Baltijas gubernâs ir leetajami. Wahzisti no profesora G. Thoms, Rihgas politeknikas isimehginaschanas stanzijas preekschneeka. Latwiski no Hugo Schmidt. 30 kap.

Sakku-dahrsneeks, masais, jeb: Derigi padomi, kâ wisadas dahrsu saknes jasehj, jakopj un seemâ jaglaba, sehklas ja-audsê un t. j. pr. pehz daudz gadu isproweschanas (ar masu aprisi un dahrsa kalenderi klaht), sarakstiti no S. Klewera. 35 kap.

— — **Otra pahrlabota druka.** 60 kap.

Selta mahjas-grahmata, jeb sinatnibas magasine eeksch 3 nodalam, ar 1111 padomeem. Mahju-saimneezibas nodala ar 377 padomeem, Semkopibas nodala ar 284 padomeem, Ahrstibas nodala ar 450 padomeem, sastahdita un gaismâ laista no Fr. Mekon. (Treschâ pahrraudsitâ druka.) 1 rubl.

Zilweku glahbschanas, no, jeb ihsa pamahzischana, kas ar tahdeem jadara, kas peepeschâs nahwes-breesmâs tikuschi, un kâ nomiruschi leekahs. No P. W. Wagner. 10 kap.

J. F. Steffenhagen un dehls,
Jelgawâ, Kangihsern celäâ № 12.

Kuldigas

priwat I. schkiras puisenu skola

ar klasiskas gimnasijas sagatawoschanas un 6 apakschejo klasu kursu un skolenu darbnizu.

Maksâ par pusgadu, eerehkin. mahzibu skolenu darbnizâ un par wingroschanu: sagatawoschanas klasê 15 rub., I. klasê 20 rub., II. klasê 25 rub., III. klasê 30 rub., IV. klasê 30 rub., V. klasê 35 rub., VI. klasê 35 rub.

Usnemschanas eksameni notikses 5. junijâ. Peeteikschanâs nem pretim un tuwakas sinas skolas darischanâs pasneedf

V. Erlemann,
Kuldigâ, gimnasijâ, runas stundâs no 1—2 pusd.

Zeen. publikai pagodinamees pasinot, ka mums peederoschais **twaikonis**

„Betty"

brauks katru deenu starp **Jelgawu** un **Emburgu.**

Ehrtas telpas un **labu buffeti,** pee kreetnas apkalposchanas, peesolidami, sihmejamees wisâ augstzeenibâ

A. Jansohns u. b.

Wisulabako dselses

buhw- un sedlineeku materialu

dabon wisleelakâ iswehlê pee

J. S. Parigina mantineekeem,
Jelgawâ, sem kolonadem.

Kurpneeku un sedlineeku

prezes wisleelakâ iswehlê pehrkamas pee

T. S. Smirnowa mantineekeem,
Jelgawâ, Akzises celäâ № 2.

Eeksch- un ahrsemes wihnus,

konjaku, rumu un araku, kâ ari spirtu un brandwihnu,

likeerus, smalkus-snabjus, konjaku, rumu un **araku,** ari **tabaku, zigarus, papirosus** un **hilses** dabonami weenmehr pilnigâ krahjumâ un leelâ iswehlê pee

J. Jakobsohna,
Akzises celäâ, pee tirgus, Jelgawâ.

L. M. Arensteina

apteeku pretschu, kimikaliju, parfimerijas un gumijas pretschu weikals

Jelgawâ, Katolu celäâ Nr. 3,

blakam tabakas magasinai,

Pret kodehm: **naftaliun, kamparu, kamforinu, terpentinu, kodu pulweri, kodu papiri, kodu spirtu, India kodu aissargu, Turku piparus** 2c. Preeksch masgaschanahs: **masgaschanas sahli, Kreuznachera sahli, Kreuznachera Mutterlaugu, Franzensbades purwu sahli, preeschu atwasu ekstraktu, sehwelaknu, behrsu pumpurus, preeschu pumpurus,** ahrsemes **mineral-uhdeni** swaigâ suhtijumâ u. t. t. **Wisas eklas pehrwes,** sausas un sataisitas, **firnisu, terpentinu, laku** 20 sortês, **sausinaschanas pulweri** un **sausinaschanas schkidrumu** u. t. t. Bes tam peedahwaju sawu leelo lehgeri **seepju, odehru, oh de kolonju, puhderi, sobu birstes, krehmi** u. t. t. Wisadas **gumijas sprizes, termometerus, bandaschas, schlaukas, uhdens mehroschanas rinkus, uhdens mehroschanas glahses** un wiss zits, kas pee praktiskas laukfaimneezibas ir derigs.

Anglu walodas mahziba
Paschmahzischanai

weegli **saprotami un praktiski sastahdita**

lihdf ar

Wahrdnizu latweeschu un anglu walodâs

no

J. Sieberg'a.

Glihtâ, stiprâ wahkâ eesseeta maksâ 1 rubl.

J. F. Steffenhagens un dehls, Jelgawâ.

Dabonama ari **Amerikâ** pee isdeweja **J. Sieberga,**
24 Washington St., Cambridgeport, Mass.
par **70** zenti, par pastu peesuhtot **75** zenti.

un **Rigâ** sekoschâs grahmatu pahrdotawâs: **J. Kapteina,** Leelajâ Kehninu celäâ № 10. **J. Schablowsky,** Skahrau celäâ № 6.

Kursemes Bischkop. Beedriba

iseihkos no **15.—24. Junijam** sch. g. **Ahnes-Tetelmindes Wainu mahsâs,** Jelgawas tuwumâ

bischkopibas kursus.

Peedalitees war tiklab **kungi** kâ **dahmas.** Peedalischanâs maksâ **beedreem** uf wisu laiku **1 rbl.** un deenâm **10 kap.** deenâ; **nebeedreem** par wisu laiku **3 rbl.** un deenâm **30 kap.** Par usturu un telpam jamaksâ **6 rbl.,** par telpâm ween **1 rbl.** kursu sahkschanâs deenâ 15. junijâ weens no preekschneezibas lozekleem atradisees Jelgawâ, Peterburgas weesnizâ, kas pa dselsszelu sabraukuschajeem kursu dalibneekeem dos sihkalus aisrahdijumus, kâ wislabaki uf kursu notureschanas weetu aisskluht.

Kursemes Bischkopibas Beedr. preekschneeziba.

C. Höpker Pehzu.

Jelgawâ.

Kolonialprezes, pehrwes un **mahles, Milti** un **raugs, Wihns** un **brandwihns, Silkes, sahls** un **asu smehre, Linu-** un **pakulu-dsijas** un **deegs.**

Materialpretschu pahrdotawa ir no Jahneem ar jeb bes prezem

isihrejama.

Peeprasams Kangihsern celäâ № 245, bodî.

Fristera un Rosmana labakâs

schujmaschinas

peedahwâ leelâ iswehlê pa lehtam zenam

J. Eckerts,

Jelgawâ, Katolu celäâ № 13.

Kapu peemineklus

no **marmora** un **granita** is **labaka materiala.**

Leelu krahjumu

wisadu **tschuguna kapu krustu** turo weenmehr uf lehgera.

Wislehtakâs zenas.

Akmenu poleereschana ar twaika spehku uf galwoschanu.

M. Brauers,

pee Annas wahrteem, blakus literatu tapeem. (Aleksandra prospekts № 4).

Zaur scho pagodinajos sinami darit, ka **manâ aptekâ** teek pagatawoti wisadi

mineraluhdeni

ar tikai **destileetu uhdeni.**

War dabut **katru weselibas uhdeni,** no kura sinatnibai pareisa analise.

Ar zeenibu

H. Stein,
preekschlaik **J. Goertz mantineeki,**
Jelgawâ.

Gubdantschu plawu,

12 puhraweetas leelu, kas atrodâs netahlu no Cezawas eetekas Leelupê, ismoos wisu jeb pa gabaleem swehtdeen, 8. junijâ, pulksten 12. pusdeenâ, turpat uf weetas.

Ihpaschneeks: **J. Strasdinsch.**

Labu seenu

pahrdod

Fr. Weidemanis,

Jelgawâ, pee Dobeles wahrteem.

Pasaudets

kobatas pulkstena kehdes peekars, sarkans korals breescha raga weidâ. Pret pateizibas algu luhdf nodot **J. F. Steffenhagena un dehla drukatawas kantori,** Jelgawâ, Kangihsern celäâ.

Дозволено цензурою. Рига, 31 мая 1897.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Tê klaht 2 peelikumi.)